

Erken çocukluk eğitimi ve bakımı

Eurydice raporu

Bu belge Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA, Birim A6 - Platformlar, Çalışmalar ve Analizler) tarafından yayınlanmıştır.

Lütfen bu yayını şu şekilde alıntılayın:

European Commission / EACEA / Eurydice, 2023. *Structural indicators for monitoring education and training systems in Europe – 2023: Early childhood education and care*. Eurydice report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı

Birim A6 – Platformlar, Çalışmalar ve Analizler
Avenue du Bourget 1 (J-70 - Birim A6)
B-1049 Brüksel

E-posta: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Web sitesi: <http://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

Metin Ekim 2023'te tamamlandı.

Lüksemburg: Avrupa Birliği Yayın Ofisi, 2023

© Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı, 2023.

Avrupa Komisyonu belgelerinin yeniden kullanım politikası, Komisyon belgelerinin yeniden kullanımına ilişkin 12 Aralık 2011 tarihli ve 2011/833/EU sayılı Komisyon Kararı ile uygulanmaktadır (OJ L 330, 14.12.2011, s. 39). Aksi belirtilmedikçe, bu belgenin yeniden kullanımına Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>) altında izin verilir. Bu, uygun alıntı yapılması ve herhangi bir değişikliğin belirtilmesi koşuluyla yeniden kullanıma izin verildiği anlamına gelir.

Avrupa Birliği'ne ait olmayan unsurların kullanımı veya çoğaltılması için doğrudan ilgili hak sahiplerinden izin alınması gerekebilir.

Kapak: resim: (©) DrAfter123

Basılı

ISBN 978-92-9488-545-6

doi:10.2797/868638

EC-05-23-321-EN-C

PDF

ISBN 978-92-9488-546-3

doi:10.2797/670097

EC-05-23-321-EN-N

Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler 2023

Erken çocukluk eğitimi ve bakımı

Eurydice raporu

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	3
GİRİŞ	3
Erken çocukluk eğitimi ve bakımı	4
1. Erişim	5
2. EÇEB personeli	10
3. Eğitim kılavuzları	18
Ana bulgular	23
KAYNAKÇA	24
Teşekkür	25
Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler - 2023	30

GİRİŞ

Bu rapor, erken çocukluk eğitimi ve bakımı alanında eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesine yönelik yapısal göstergelere ilişkin 2023 veri toplama sonuçlarını sunar.

Raporda aşağıdaki üç alandaki temel politikalara ilişkin göstergeler yer alır.

1. Erişim (yer garantisi ve karşılanabilirlik).
2. Personel (başlangıç yeterlilik gereklilikleri ve sürekli mesleki gelişim).
3. Eğitim yönergeleri (belgelerin tam listesi dahil).

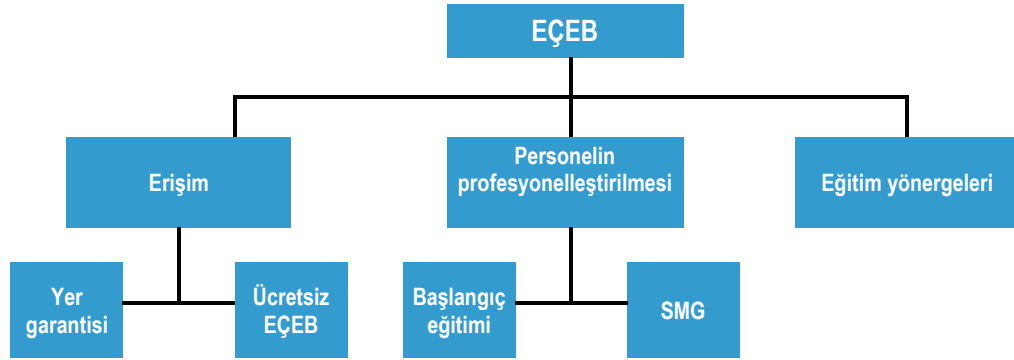
Rapor 2022/2023 öğretim yılına ilişkin bilgileri içerir. Katılımcı ülkeler arasında AB Üye Devletleri ile birlikte Arnavutluk, Bosna-Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye ⁽¹⁾ yer alır.

⁽¹⁾ Bu rapor 38 Avrupa eğitim sisteminden alınan bilgilere dayanır. İsviçre, Avrupa'daki eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler projesine katılmamaktadır.

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİMİ VE BAKIMI

Bu raporda yer alan yapısal göstergeler, erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB) sistemlerinin bazı temel özelliklerine genel bir bakış sağlar. Göstergelerin seçimi mevcut araştırmalara ve Avrupa Birliği Konseyi'nin yüksek kaliteli EÇEB sistemlerine ilişkin tavsiye kararında listelenen faktörlere dayanır ⁽²⁾. Tavsiye kararı EÇEB'de kalitenin beş ana unsurunu belirlemiştir: erişim, personel, müfredat, değerlendirme/izleme ve yönetim/fonlama.

Ancak, olası sistem düzeyindeki bilgilerin geniş yelpazesini göz önünde bulundurarak ve kapsam ve zaman sınırlamalarını akılda tutarak, yıllık izleme için yalnızca birkaç temel ve sağlam gösterge seçilmiştir. Aşağıdaki diyagram, Eurydice veri toplamasında kapsanan EÇEB yapısal göstergelerini gösterir.

EÇEB, doğumdan zorunlu ilköğretime kadar olan çocuklar için ulusal bir düzenleyici çerçeveye giren, yani bir dizi kurala, asgari standartlara uyması ve/veya akreditasyon prosedürlerinden geçmesi gereken hizmetleri ifade eder. Yalnızca merkez tabanlı hükümler dikkate alınır. Evde verilen hizmetler veya çocuk bakıcılığı hizmetleri kapsam dışıdır. Tanım, Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) seviye 0 (erken çocukluk eğitimi) olarak sınıflandırılan eğitim programlarının ötesine geçer, çünkü sadece tanımlanmış bir eğitim bileşeni olanları değil, tüm kayıtlı EÇEB hizmetlerini içerir. Birçok Avrupa ülkesinde, 3 yaş altı çocuklar için EÇEB hizmetleri 'erken çocukluk eğitim gelişimi' (ISCED seviye 010) olarak nitelendirilmez, ancak yine de çocuklar ve aileleri için önemli bir hizmet sunar.

Birçok Avrupa ülkesi EÇEB hizmetlerini çocukların yaşına göre yapılandırır. Genellikle, birinci aşamadan ikinci aşamaya geçiş çocuklar yaklaşık 3 yaşındayken gerçekleşir. Farklı düzenlemeleri yansıtmak için genellikle 3 yaşın altındaki çocuklar ile 3 yaş ve üzerindeki çocuklar için sağlanan hizmetler arasında bir ayırım yapılır. Ancak, bazı ülkelerde geçişin 2,5 yaş kadar erken veya 4 yaş kadar geç olabileceğini akılda tutmak önemlidir.

Bazı Avrupa ülkelerinde birden fazla EÇEB türü vardır. Göstergeler, her yaş grubu için ana EÇEB türünde belirli bir tedbirin mevcut olup olmadığını gösterir.

⁽²⁾ OJ C 189, 5.6.2019, s. 4–14. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2019.189.01.0004.01.ENG&toc=OJ:C:2019:189:TOC.

1. Erişim

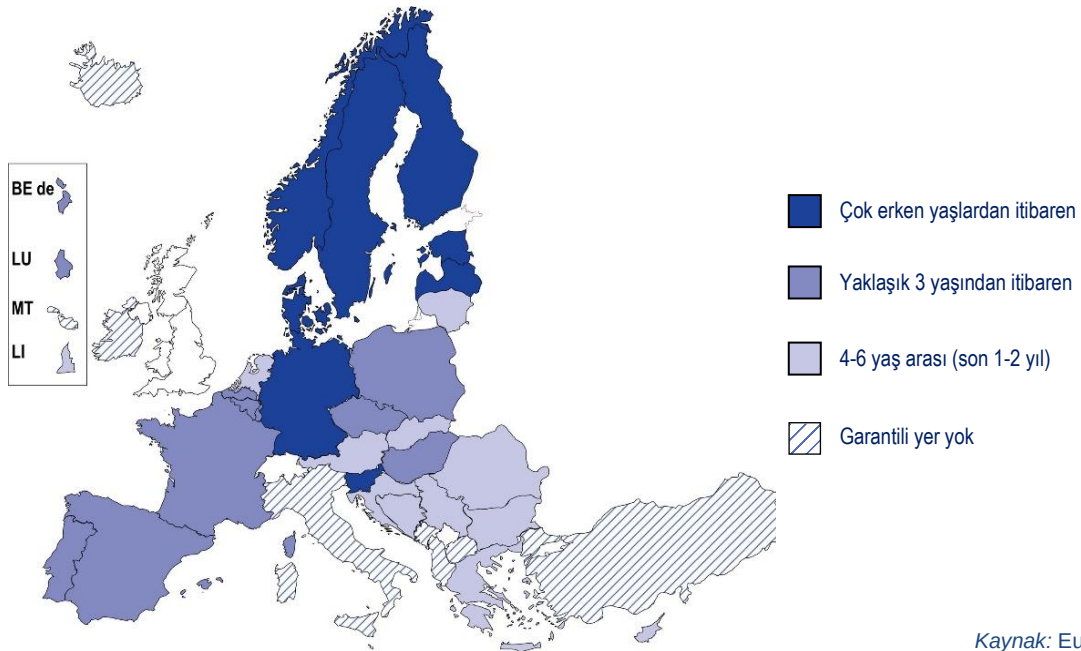
EÇEB'e erişimin sağlanması, küçük çocuklar ve ebeveynleri için politikalar geliştirirken ulusal ve Avrupa Birliği karar alıcılarının öncelikli kaygılarından biridir. Avrupa Sosyal Haklar Sütunu ⁽³⁾, tüm çocuklar için iyi kalitede ve uygun fiyatlı EÇEB hakkını tesis etmiştir. Ancak bu hak henüz birçok Üye Devletin mevzuatında yer almaz.

Yer garantisi: EÇEB hakkını güvence altına almanın iki yolu

Şu anda Avrupa'da EÇEB'e evrensel erişimi sağlamak için iki yaklaşım vardır. Bazı ülkeler bir EÇEB kontenjanı için **yasal bir hak** sağlarken, diğerleri EÇEB'e katılımı **zorunlu** kılar. Her iki yaklaşım da kamu yetkililerinin EÇEB'de bir kontenjan garanti etmeyi taahhüt etmesini gerektirir. Ancak, bazı temel farklılıklar vardır. Yasal bir hak, bir çocuğun EÇEB'e gitme hakkı olduğu anlamına gelir, ancak zorunlu olduğunda, bir çocuğun devam etmek için yasal bir yükümlülüğü vardır. Bu nedenle yer garantisinin niteliği farklıdır. Yasal hak kapsamında, kamu yetkilileri, ebeveynlerinin talep ettiği yaş aralığındaki her çocuk için bir kontenjan garanti etmek zorundadır. Bunun aksine, EÇEB'in zorunlu olduğu ülkelerde, kamu yetkilileri yasal zorunluluk kapsamındaki yaş aralığındaki tüm çocuklar için yeterli sayıda kontenjan garanti etmelidir.

Genel bir bakış sağlamak için, Şekil 1 bu iki erişim tedbirini bir araya getirir ve kontenjan garantisinin mevcut olduğu en erken yaşı gösterir: ya yasal bir hak olarak ya da zorunlu EÇEB olarak (ayrıntılı döküm Şekil 2'de gösterilmektedir). Harita, Avrupa'da çocukların EÇEB'de garantili bir kontenjana sahip olduğu yaşta önemli farklılıklar olduğunu ortaya koyar. Sadece yedi AB Üye Devleti (Danimarka, Almanya, Estonya, Letonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) ve Norveç erken yaşta itibaren (6-18 ay), genellikle çocuk bakım izninin bitiminden hemen sonra, her çocuk için EÇEB'de bir kontenjan garanti eder (bkz. Şekil 2). Belçika'nın üç topluluğunda ve Çekya, İspanya, Fransa, Lüksemburg, Macaristan, Polonya ve Portekiz'de kamu tarafından sübvans edilen EÇEB'de bir yer 3 yaşından itibaren veya biraz daha erken garanti edilir. Avrupa ülkelerinin yaklaşık üçte biri EÇEB'in sadece son 1-2 yılı için bir kontenjan garanti eder.

Şekil 1: EÇEB'de bir yerin garanti edildiği yaş, 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Ülkeye özgü not

⁽³⁾ Avrupa Sosyal Haklar Sütununa ilişkin Kurumlar Arası Bildiri (2017/C 428/09).

Portekiz: 2018'de yasal hakların 4 yaştan 3 yaşa genişletilmesinden bu yana, bazı büyük şehirlerde talep hala karşılanamamıştır.

Çok az Avrupa ülkesinde EÇEB'de bir kontenjan sağlamak için yasal bir çerçeve yoktur. Sadece üç AB Üye Devleti (İrlanda, İtalya ve Malta) resmi olarak yasal hak veya zorunlu EÇEB oluşturmamıştır. Uygulamada, bu ülkelerde yaklaşık 3 yaşından itibaren kontenjan mevcuttur. Örneğin, İtalya ve Malta'da, 3 yaşından itibaren çocuklar için EÇEB merkezlerinin çoğu ilkokullarla birleştirilmiştir ve bu nedenle eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilir. İrlanda bu yaştan itibaren haftalık 15 saatlik evrensel bir ücretsiz erken çocukluk bakım ve eğitim programı sunar. İzlanda'da talep, arzı daha erken yaşlardan itibaren karşılar. EÇEB hakkı yasa ve yönetmeliklerde belirli bir yaş ya da saat sayısına atıfta bulunmadan geniş bir şekilde tanımlanmıştır, ancak ISCED 0'daki katılım oranları 2 yaşından itibaren çok yüksektir.

Buna karşın, yasal bir kontenjan garantisinin olmaması Arnavutluk, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Türkiye'de EÇEB'in daha düşük mevcudiyetine yansır.

EÇEB'de çocuk bakım izni ve yer garantisi arasındaki fark

Bebekli ve küçük çocuklu ailelere verilen desteği düzenleyen politikalar karmaşıktır ve genellikle birbirleriyle bağlantılıdır. Bu nedenle, EÇEB'de garanti edilen kontenjanın başlama yaşındaki farklılıkları göz önünde bulundururken, bir başka önemli aile politikası önlemini, yani çocuk bakım izninin uzunluğunu dikkate almak önemlidir.

'İyi ücretli' çocuk bakım izninin (metnin devamında 'çocuk bakım izni') uzunluğu Avrupa'da büyük farklılıklar gösterir. Uluslararası İzin Politikaları ve Araştırmaları Ağı'ndan (Koslowski vd., 2022) elde edilen veriler, Avrupa ülkelerinin neredeyse yarısının ailelere yaklaşık bir yıl veya daha fazla süreyle işten uzak kalma ve çocuklarını büyütmeye fırsatı sağladığını ortaya koyar. Çekya, Macaristan ve Romanya'da aileler çocuklarına doğumdan sonra 2 yıla kadar mali riskle karşılaşmadan bakabilir. Estonya'da ise çocuk 1,5 yaşına gelene kadar çocuk bakım izni vardır. Buna karşın, Avrupa ülkelerinin dörtte birinden fazlası 5 aydan daha kısa bir süre için iyi ücretli çocuk bakım izni sağlar. Özellikle İrlanda ve Bosna-Hersek'te hiçbir izin dönemi kazançla ilişkili yüksek bir seviyede ödenmez.

Politikalar arasındaki ayrımın derecesini göstermek için, EÇEB boşluğu bir çocuğun ne çocuk bakım izni ne de EÇEB'de garantili bir kontenjan kapsamında olmadığı süreyi gösterir. Bu, küçük çocuklu ailelerin evde kalıp kalmama, kayıt dışı bakıma yönelip yönelmeme ya da pahalı, özel EÇEB için ödeme yapip yapmama ve nasıl ödeme yapacakları konusunda zor kararlar vermek zorunda oldukları dönemdir.

Şekil 2 maksimum çocuk bakım izninin sonu ile EÇEB'de evrensel kontenjan garantisinin en erken başlangıcı arasındaki farkı gösterir. Avrupa ülkeleri EÇEB boşluğunun uzunluğuna göre sıralanmıştır. Sol tarafta, boşluğun olmadığı ülkeler, çocuk bakım izni ve EÇEB politikalarının iyi koordine edildiği ülkelerdir. Norveç ile birlikte sadece altı AB Üye Devletinde (Danimarka, Almanya, Estonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) EÇEB boşluğu bulunmaz. Bunların hepsinde, ebeveynlerin hala çocuk bakım izni alma hakkına sahip olduğu ancak kamu tarafından sübvansiyon edilen EÇEB hizmetinde bir kontenjanın zaten garanti edildiği bir örtüşme vardır. Bu çakışma ailelere EÇEB'e geçiş sürecinde esneklik sağlar. EÇEB boşluğu olmayan ülkeler uzun çocuk bakım izni (ortalama 13 ay) verir ve ücretsiz olmasa da sübvansiyonlu bir kontenjan için yasal bir hak sağlayan üniter EÇEB sistemlerine sahiptir.

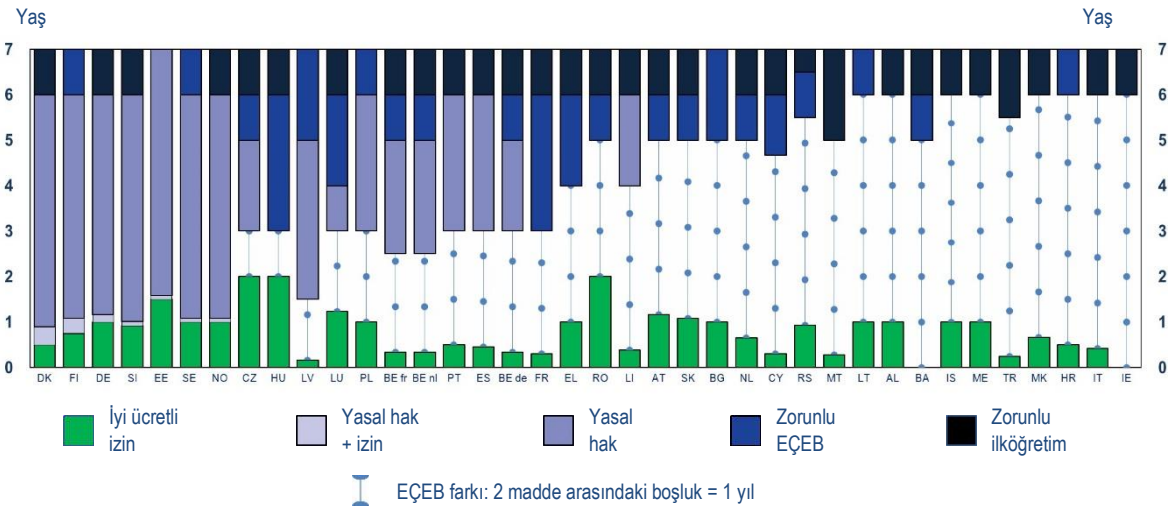
Bir EÇEB boşluğu olduğunda, bu boşluk en az 1, en fazla 6 yıl sürer. Çekya, Letonya, Lüksemburg, Macaristan ve Polonya'da iyi ücretli çocuk bakım izni ile yasal hakkın başlangıcı arasındaki fark 1 ila 2 yıl arasındadır. Bu ülkelerin çoğu uzun, iyi ücretli çocuk bakım izni (1-2 yıl) ve 3 yaşından itibaren bir EÇEB kontenjanı garantisi verir. Letonya bir istisna olarak öne çıkar.

Letonya'da, kamu tarafından sübvansye edilen EÇEB için evrensel yasal hak 1,5 yaşında başlar. Önceki kazancın %80'i oranında ödenekle doğum izni 16 hafta süreyle verilir. Daha sonra, iki seçeneği bir ebeveyn ödeneği sunulur: çocuk 1 yaşına gelene kadar önceki maaş ödeneğinin %60'ı veya çocuk 1,5 yaşına gelene kadar önceki maaş ödeneğinin %44'ü. Buna ek olarak, 1,5 yaşına kadar bir çocuğa bakan bir kişi çocuk bakım parası (aylık 171 Avro) alır.

Belçika, İspanya, Fransa ve Portekiz'de EÇEB boşluğu 2 ila 3 yıl arasındadır. Bu ülkeler nispeten kısa süreli çocuk bakım izni (4-6 ay) sunar ancak 3 yaşından itibaren veya daha erken EÇEB'de bir kontenjan garanti eder.

Geri kalan ülkelerde, çocuk bakım izni ve EÇEB hakkı olmayan dönem 3 yıl veya daha uzun sürer. Yasal haklar açısından bakıldığında, 10 Avrupa ülkesinde 5-6 yıllık bir EÇEB boşluğu vardır: İrlanda, Hırvatistan, İtalya, Litvanya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya ve Türkiye. Uzun bir çocuk bakım boşluğu olan ülkelerin çoğunda ya EÇEB kontenjanı garantisi yoktur ya da ilköğretime başlamadan önce sadece 1-2 yıllık zorunlu EÇEB vardır. Ancak, daha önce de tartışıldığı gibi, kamu tarafından sübvansye edilen EÇEB neredeyse evrensel olarak 3-4 yaşından itibaren yasal bir hak olmaksızın mevcut olduğundan, çocuk bakımı açığı fiilen daha kısa olabilir.

Şekil 2: EÇEB'de çocuk bakım izni ve yer garantisi arasındaki fark, 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
İzin	0,3	0,3	0,3	1	2	0,9	1,2	1,6	-	1	0,5	0,3	0,5	0,4	0,3	0,2	1	1,2	2
Yasal hak	2,5	3	2,5	-	3	0,5	1	1,5	-	-	3	-	-	-	-	1,5	-	3	-
Zorunlu EÇEB	5	5	5	5	5	-	-	-	-	4	-	3	6	-	4,7	5	6	4	3
Zorunlu ilköğretim	6	6	6	7	6	6	6	7	6	6	6	6	7	6	6	7	7	6	6
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
İzin	0,3	0,7	1,2	1	0,5	2	1	1,1	1,1	1,1	1	-	1	0,4	1	0,7	1,1	0,9	0,3
Yasal hak	-	-	-	3	3	-	0,9	-	0,8	1	-	-	-	4	-	-	1	-	-
Zorunlu EÇEB	-	5	5	6	-	5	-	5	6	6	-	5	-	-	-	-	-	5,5	-
Zorunlu ilköğretim	5	6	6	7	6	6	6	6	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6,5	5,5

Açıklayıcı not

EÇEB farkı, azami ücretli izin süresi ile EÇEB'de evrensel bir kontenjan garantisinin (yasal hak veya zorunlu EÇEB) en erken başlangıcı arasındaki farktır. EÇEB'de garanti edilen bir kontenjan olmadığında, fark zorunlu ilköğretimin başlangıcına kadar hesaplanır. Ücretli izinle ilgili verilerin çoğu Uluslararası İzin Politikaları ve Araştırmaları Ağı'ndan gelir ve Nisan 2022'ye atıfta bulunur (Koslowski vd., 2022, s. 53-58). Doğum sonrası annelik, babalık ve ebeveynlik izinlerini içerir. "İyi ücretli", kazancın %66'sı veya üzerinde kazançla ilgili ödeme anlamına gelir. Çocuğun yaşı ay cinsinden ifade edilerek ebeveynlere sunulan toplam "iyi ücretli" izin miktarı, sayıyı 12'ye bölerek yıla dönüştürülmüştür.

Ülkeye özgü notlar

Arnavutluk, Lihtenştayn, Karadağ ve Kuzey Makedonya: Eurydice tarafından sağlanan izin verileri.

Hollanda: Ağustos 2022'den beri yürürlükte olan [yeni düzenleme](#) ücretli izni 34 haftaya çıkarmıştır.

Portekiz: 2018'de yasal hakkın 4 yaştan 3 yaşa uzatılmasından bu yana, bazı büyük şehirlerde talep hala karşılanamamıştır.

Finlandiya: aile izni sistemi reformu Ağustos 2022'de yürürlüğe girerek toplam ücretli izin süresini 12 aydan yaklaşık 13 aya çıkarmıştır. Şekil ve tablo en [son düzenlemeleri](#) gösterir.

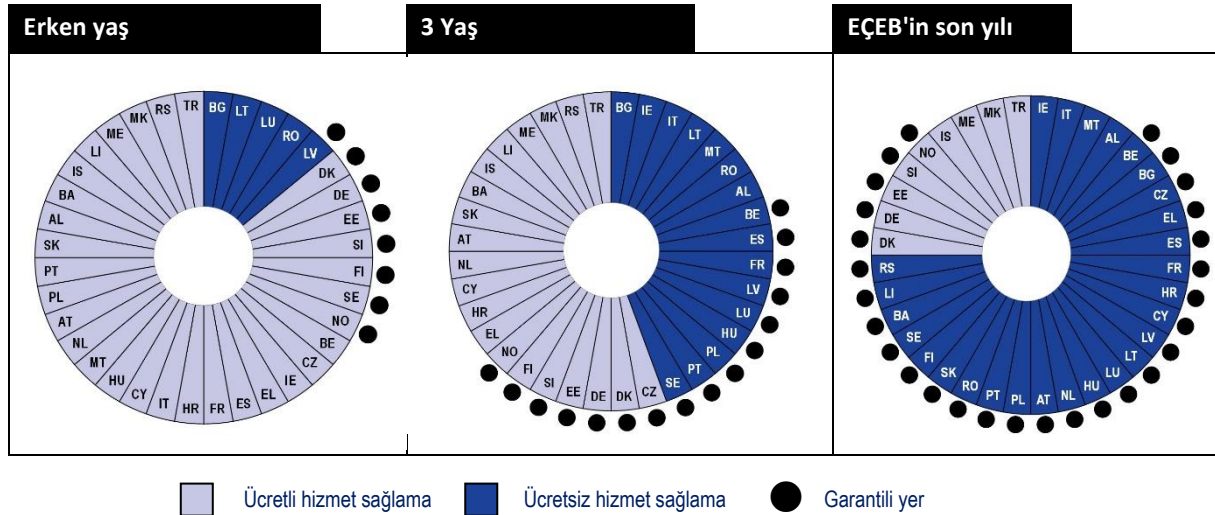
Bosna-Hersek: Bosna Hersek Federasyonu'nda ilkökula başlamadan önceki yıl EÇEB zorunludur. Sırp Cumhuriyeti'nde EÇEB zorunlu değildir, ancak yine de tüm çocuklar 3 aylık bir ilkökul öncesi programa katılır.

Ücretsiz EÇEB

Finansal anlamda karşılanabilirlik, mümkün olan en yüksek sayıda çocuğun EÇEB'e erişimini sağlamada çok önemli bir faktördür. Şekil 3, her ailenin çocuğunu EÇEB'e yerleştirmeye gücünün yetmesini sağlamak için alınan en sağlam önlemleri inceler; burada tüm yerler ücretsiz olarak sunulur. Ancak, kontenjan garantisi olmadan, kamu ortamlarındaki ücretsiz EÇEB sınırlı olabileceğinden ve bekleme listeleri karmaşık öncelik kurallarıyla uzun olabileceğinden, fiyat uygunluğu müsaitlikle ilişkili olarak tartışılmalıdır. Bu nedenle, Şekil 3 üç geniş yaş grubu için ücretsiz EÇEB'in kontenjan garantisine bağlı olarak kullanılabilirliğini gösterir:

1. erken yaş (2 yaş altı);
2. 3 yaş civarı (2 yaşından büyük, 4 yaşından küçük);
3. EÇEB'in son yılı (eğitim sistemine göre değişen 4, 5 veya 6 yaş).

Şekil 3: Ücretsiz ve garantili EÇEB kontenjanları, 2022/2023

Ücretsiz EÇEB'in başlangıç yaşı ve haftada ücretsiz saat sayısı

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
Yaş (yıl)	2.5	3	2.5	0,3	5	-	⊗	-	2.7	4	3	3	6	3	4.7	1.5	0	1	3
Haftalık saat	23	23	23	Δ	Δ	-	⊗	-	15	Δ	25	24	(4-7)	Δ	Δ	⊗	20	20-26	Δ
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
Yaş (yıl)	2,75	4	5	3	3	0	-	5	6	3	3	5	-	4	-	-	-	5.5	-
Haftalık saat	30	25	20	25	25	Δ	-	Δ	20	(15)	20	(4-5)	-	21	-	-	-	Δ	-

⊗ Üst düzey düzenlemeler Δ Hiçbir kısıtlama yok (tam gün)

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Tabloda, haftalık saatler parantez içinde gösterildiğinde, sayı yaklaşık haftalık değerdir.

Ülkeye özgü notlar

Almanya: Berlin, Hamburg ve Mecklenburg-Vorpommern tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB sunar. Rhineland-Palatina'da EÇEB 2 yaşından itibaren ücretsizdir. Bremen, Hessen ve Niedersachsen 3 yaşından itibaren ücretlerden feragat eder. Kuzey Ren-Vestfalya ve Thüringen son 2 yıl boyunca tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB sunarken Brandenburg ilköğretime başlamadan önceki son yıl boyunca ücretsiz EÇEB sunar. Baden-Württemberg, Bayern, Saarland, Sachsen, Sachsen-Anhalt ve Schleswig-Holstein'da EÇEB ücretsiz değildir.

Portekiz: şu anda tüm çocuklar için ücretsiz EÇEB kademeli olarak genişletilmektedir. 1 Eylül 2022'den itibaren, kreşin ilk yılına giren hiçbir çocuk için ücret alınmaz. 2023 yılında, bu önlem kreşin ilk yılına giren ve ikinci yılına devam eden tüm çocuklar için genişletilecektir. 2024 yılında, tüm çocuklar EÇEB'e ücretsiz olarak katılacaktır. Bkz. [3 Ocak tarihli 2/2022 sayılı Kanun](#).

Avrupa'da çoğu aile en küçük çocuk grubu için EÇEB'e ücret öder. EÇEB'in ücretsiz olması 3 yaşında belirgin bir şekilde artar ve bu eğilim her yaşta devam ederek ilköğretim başlamadan önceki son yılda Avrupa genelinde neredeyse evrensel hale gelir. En erken yaşlardan itibaren tüm çocuklar için ücretsiz kamu EÇEB'i beş ülkede sunulur: Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Lüksemburg ve Romanya. Letonya, 1,5 yaşından itibaren ücretsiz bir kamu EÇEB yeri garanti eden tek Avrupa ülkesidir.

Letonya'da, eğer yerel yönetim tarafından işletilen bir eğitim kurumunda kontenjan yoksa ve çocuk özel bir eğitim kurumunda okul öncesi eğitim programına katılıyorsa, yerel yönetim özel hizmet sağlayıcının masraflarının bir kısmını karşılamak zorundadır. Karşılanan masraflar, yerel yönetim eğitim kurumunda okul öncesi eğitim programına devam eden bir çocuğun ortalama maliyetine karşılık gelir (Eğitim Kanunu, Bölüm 17) ⁽⁴⁾.

Diğer dört ülkede (Bulgaristan, Lüksemburg, Litvanya ve Romanya), erken yaştan itibaren ücretsiz EÇEB'in mevcudiyetini sağlamak için yasal bir garanti yoktur. Litvanya ve Lüksemburg haftada 20 saat ücretsiz EÇEB sunarken, Bulgaristan ve Romanya ücretsiz tam zamanlı kontenjanları finanse eder.

Bulgaristan'da, EÇEB sektöründe ücret toplama Nisan 2022'de kaldırılmıştır.

Litvanya'da devlet haftada 20 saat ücretsiz EÇEB sunar. Çocuk haftada 20 saatten daha uzun süre devam ederse, ebeveynler (veliler) ek saatler için ödeme yapar. Ebeveynler (veliler) ayrıca çocuğun yemek ücretini de öder. 2020-2021'den itibaren, zorunlu ilköğretim öncesi sınıflara devam eden 6 yaşındaki tüm çocuklara ücretsiz öğle yemeği verilmektedir.

Lüksemburg'da 1 Ekim 2017'den bu yana 1-4 yaş arası çocuklar yaygın eğitim sektöründe (*service d'éducation et d'accueil*) 20 saatlik ücretsiz çocuk bakımından faydalanabilmektedir. Ek saatler için ücret alınır. 3 yaşından itibaren, okul öncesi program haftalık 26 saat sürer (*éducation précoce et éducation préscolaire*) ve ücretsizdir.

Romanya'da EÇEB hem normal (günde 10 saat) hem de kısa program (günde 5 saat) için ücretsizdir.

Geri kalan Avrupa ülkelerinde, maliyetler ülkeler arasında önemli ölçüde farklılık gösterse de, ebeveynlerin tamamı ya da bir kısmı ilk yıllarda EÇEB için ücret öder (bkz. Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2019). Yaklaşık 3 yaşından itibaren, Avrupa ülkelerinin neredeyse yarısı ücretsiz EÇEB sunar. Birçok ülkede bu dönem, çocukların çocuk bakımı türünden eğitim türü bir ortama geçtiği bir geçiş dönemidir. Bu ülkelerin çoğu ücretsiz EÇEB'i kontenjan garantisi ile birleştirir (Belçika, İspanya, Fransa, Lüksemburg, Macaristan, Polonya ve Portekiz).

EÇEB'in son yılında, ücretsiz ve ücretli EÇEB hizmetlerinin dağılımı ilk yıllara kıyasla tersine dönmektedir. Çoğu Avrupa ülkesi en az 1 yıl ücretsiz okul öncesi eğitim sunar. İstisnalar Danimarka, Almanya'daki yedi eyalet, Estonya, Slovenya, İzlanda, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç ve bazı ebeveynlerin çocuklarının EÇEB'e devam ettiği tüm dönem boyunca masraflara katkıda bulunduğu Türkiye'dir.

Birçok ülke EÇEB'de evrensel kontenjan garantisini genişletmektedir

EÇEB ile ilgili yapısal göstergelerin ilk kez toplandığı 2014/2015'ten bu yana, birçok AB Üye Devletinde EÇEB'e **erişimi garanti altına alan yasal çerçevede** önemli değişiklikler olmuştur. Sekiz ülke ilköğretime başlamadan önce 1 yıl zorunlu EÇEB uygulamasını başlatmış, diğer üç ülke ise zorunlu katılım süresini 2-3 yıla uzatmıştır. Ayrıca, birkaç ülke her çocuk için yasal EÇEB hakkı yaşını uzatmaktadır.

EÇEB'in son yılına katılım Belçika (Eylül 2020'den beri), Çekya (2017), Hırvatistan (2014), Litvanya (2016), Romanya (2020), Slovakya (2021), Finlandiya (2015) ve İsveç'te (2018) **zorunlu** hale getirilmiştir.

Üç ülke zorunlu katılımı 1 yıldan daha uzun süreli hale getirmiştir. Macaristan'da, EÇEB Eylül 2015'ten beri 3 yaşından itibaren çocuklar için zorunludur. Fransa'da zorunlu eğitime başlama yaşı Eylül 2019'dan itibaren 6'dan 3'e düşürülmüştür. Yunanistan, zorunlu ilköğretim öncesi eğitime başlama yaşını kademeli

⁽⁴⁾ <https://likumi.lv/ta/id/50759-izglitiba-likums>.

olarak 5 yaştan 4 yaşa indirmiştir (2021). Bulgaristan, 4 yaştaki çocuklar için zorunlu eğitimi aşamalı olarak uygulamaya koymaktadır (bunun 2023-2024'e kadar tüm belediyelerde uygulanması hedeflenir). Kıbrıs, 2025 yılından itibaren 4 yaştaki çocuklar için zorunlu eğitim getirmeyi planlamaktadır. Romanya'da, zorunlu EÇEB yaşı Eylül 2023'ten itibaren 4 yaştakilere kadar uzatılacaktır.

Çekya, Polonya ve Portekiz'de EÇEB için yasal bir hak getirilmiş ya da genişletilmiştir. Bu ülkeler, ebeveynleri yer talep eden belirli bir yaştaki tüm çocuklar için kamu sübvansiyonlu EÇEB sağlamak için toplama alanındaki EÇEB sağlayıcılarına yasal bir yükümlülük getirmiştir. Çekya ve Polonya bu hakkı kademeli olarak 3 yaşına kadar uzatmıştır (Polonya'da 2017'den, Çekya'da 2018'den itibaren tamamen uygulanmaktadır). Portekiz, evrensel okul öncesi eğitimin (ISCED seviye 020) başlangıcını Eylül 2018'den itibaren 3 yaşa indirmiştir ve okul öncesi ağını ebeveynlerin ihtiyaçlarına göre ayarlayan bir strateji uygulanmıştır. Litvanya'da evrensel okul öncesi eğitim garantisinin kademeli olarak genişletilmesi benimsenmiştir. Bu plana göre, Eylül 2023'ten itibaren 4 yaştakilere yeri garanti altına alınacak ve bu sayı 2025'te 2 yaştakilere indirilecektir. Slovakya'da 2024'ten itibaren 4 yaştakilere ve 2025'ten itibaren 3 yaştakilere için yasal hak hazırlıkları devam etmektedir.

Bazı ülkelerde ilköğretime başlama yaşıyla ilgili reformlar yapılmıştır ve bu da EÇEB döneminin toplam uzunluğunu etkiler. Kıbrıs 2020 yılında ilköğretim yaşını 6'ya yükseltmiştir. Sonuç olarak, zorunlu EÇEB süresi 1 yıl 4 aya uzatılmıştır ⁽⁵⁾. İsveç, okul öncesi sınıfı (zorunlu EÇEB'in son yılı) ilköğretimin 1. yılı olarak değiştirerek 10 yıllık bir ilkokul başlatıp başlatmama konusunda bir hükümet soruşturması başlatmıştır. Hükümet bunu uygulamaya karar verirse, 2026'dan itibaren geçerli olacaktır ⁽⁶⁾.

Genel olarak, veriler zorunlu EÇEB'in haktan daha yaygın bir önlem haline geldiğini ortaya koyar. EÇEB'de bir kontenjan için yasal bir hak şu anda 15 Avrupa ülkesinde verilirken, EÇEB 20 ülkede zorunludur. Birkaç eğitim sistemi hem EÇEB için yasal bir hak hem de zorunlu EÇEB sağlar. Belçika, Çekya, Letonya, Lüksemburg, Polonya, Finlandiya ve İsveç'te, çocuklar yaklaşık 3 yaştan itibaren EÇEB'de kontenjan hakkına sahiptir, ancak tüm çocuklar ilköğretime başlamadan önceki son 1-2 yıl boyunca EÇEB'e devam etmek zorundadır.

2. EÇEB personeli

EÇEB personeli çocukların gelişimini destekler, sağlıklarını ve refahlarını sağlar ve günlük rutinlerinde ve faaliyetlerinde onlara rehberlik eder. Çocukların ne tür deneyimler yaşayacağı büyük ölçüde sorumlu kişilere bağlıdır. Yüksek nitelikli personelin uygun pedagojik yaklaşımları kullanma, teşvik edici öğrenme ortamları yaratma ve iyi bakım ve destek sağlama olasılığı daha yüksektir. EÇEB personeli için yüksek asgari yeterlilik gereklilikleri, böylesine kilit bir rol oynayan profesyonellerin statüsünü ve ücretlerini yükseltmek için de önemlidir.

Birçok ülkede EÇEB'de, ilkokullarda olduğu gibi tek bir profesyonelin bütün bir çocuk grubundan sorumlu olması yerine ekipler birlikte çalışır. Bazı ülkeler tüm personel için aynı asgari yeterlilik şartını belirlerken diğerleri ise iş profillerini çeşitlendirir ve farklı pozisyonlar için farklı yeterlilikler talep eder. Bu farklı yaklaşımları dikkate almak amacıyla, bu rapor iki geniş personel kategorisi arasında bir ayrım yapar: 'temel uygulayıcılar' ve 'yardımcılar'.

⁽⁵⁾ Karar no: 84.078, yayın tarihi: 09.01.2018, bkz. [http://www.cm.gov.cy/cm/cm.nsf/All/8BE7AAD0082913CAC22583E5002AC80D/\\$file/84.078.pdf?OpenElement](http://www.cm.gov.cy/cm/cm.nsf/All/8BE7AAD0082913CAC22583E5002AC80D/$file/84.078.pdf?OpenElement).

⁽⁶⁾ 'On yıllık zorunlu okul - Zorunlu okulda yeni bir 1. Yılın tanıtımı, öğrenme engelli öğrenciler için zorunlu okul, zorunlu özel ihtiyaçlar okulu ve Sami okulu, SOU 2021:33', bkz. <https://www.regeringen.se/contentassets/f0785293473f4488ad7132aa06fbb1a1/en-tioariq-grundskola-sou-202133/>.

Temel **uygulayıcı**, sınıf veya oyun odası düzeyinde bir grup çocuğa liderlik eden ve doğrudan çocuklar ve aileleriyle çalışan bir bireydir. Temel uygulayıcılar ayrıca ilköğretim öncesi, anaokulu veya erken çocukluk öğretmenleri, pedagoglar, eğitimciler, çocuk bakımı uygulayıcıları, pedagojik personel vb. olarak da adlandırılabilir.

Yardımcı, günlük olarak bir grup çocuk veya sınıfla ana uygulayıcıya destek olan bir bireydir. İş unvanı genellikle rolün bir yardım işlevi olduğunu (örneğin Danimarka'da *pædagogmedhjælper*) veya çocuk bakımıyla ilgili olduğunu (örneğin Almanya'da *Kinderpfleger/-innen*) açıkça belirtir.

Bu bölümün ilk kısmında temel uygulayıcılar ve yardımcıları için gerekli olan başlangıç yeterlilikleri incelenir. Daha sonra temel uygulayıcıların ve yardımcıların sürekli mesleki gelişim (SMG) gereklilikleri incelenir.

EÇEB personeli için yeterlilik gereksinimleri

Temel uygulayıcılar için asgari yeterlilik seviyelerinin analizi, küçük ve büyük çocuklarla çalışmaya yönelik düzenlemeler arasında büyük farklılıklar olduğunu ortaya koyar (bkz. Şekil 4). Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından azı, yaşı ne olursa olsun bir grup çocuğa bakan ekip üyelerinden en az birinin yüksek eğitimli olmasını şart koşar. Bulgaristan, Danimarka, Almanya, Estonya, Yunanistan, Hırvatistan, Litvanya, Slovenya, Finlandiya, İsveç, Bosna Hersek, Karadağ ve Norveç'te EÇEB aşamasının tamamında asgari eğitim düzeyi lisans (ISCED 6) olarak belirlenmiştir. Portekiz ve İzlanda'da yüksek lisans düzeyinde (ISCED 7) belirlenmiştir. İtalya ve Fransa'da 3 yaş altı çocuklar için lisans düzeyinde (ISCED 6), 3 yaş ve üzeri çocuklar için ise yüksek lisans düzeyinde (ISCED 7) belirlenmiştir. Ancak, bazen durum asgari gerekliliklerin ortaya koyduğundan daha karmaşıktır. Örneğin,

Fransa'da, küçük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar (yani erken çocukluk eğitmeni - *éducateur de jeunes enfants* ve çocuk hemşiresi - *puéricultrice*) için asgari gereklilik ISCED 6 olarak belirlenmiştir. Halk Sağlığı Kanunu'nun R2324-42. Maddesi, personelin en az %40'ının hemşire ya da devlet onaylı çocuk hemşiresi, erken çocukluk eğitmeni, psikometrist veya çocuk hemşiresi yardımcısı olması gerektiğini belirtir. Bu yeterlilik seviyeleri ISCED seviye 3 ile ISCED seviye 6 arasında değişir. Daha büyük çocuklarla çalışan okul öncesi öğretmenlerinin (*professeur des écoles*) ISCED 7 yeterliliğine sahip tam öğretmen eğitimi almış olmaları gerekir. Ancak, 2023-2026 yıllarında işe alım gücünü taşıyan ilköğretim öncesi okullar için gereksinimler düşürülmüştür (7).

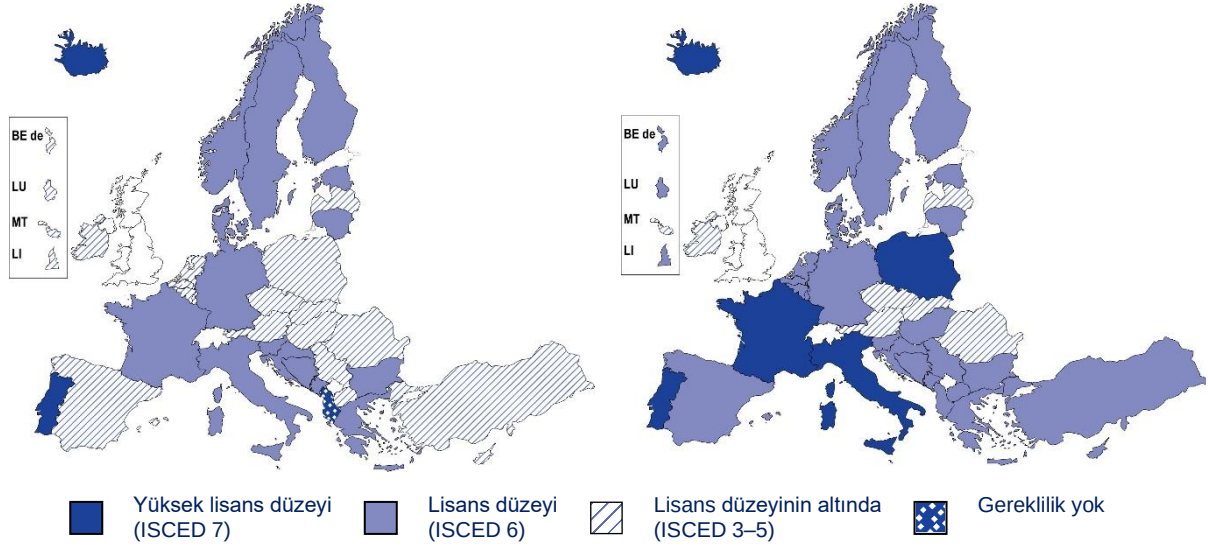
Eğitim sistemlerinin üçte birinde, EÇEB'in ikinci aşamasında (okul öncesi eğitim) yüksek yeterlilik düzeyi esas kabul edilirken, 3 yaş altı çocuk gruplarının olduğu ilk aşamada (erken çocukluk eğitimi gelişimi veya çocuk bakımı) bu kural geçerli değildir. Bu durum Belçika (üç toplulukta da), İspanya, Kıbrıs, Lüksemburg, Macaristan, Hollanda, Polonya, Arnavutluk, Lihtenştayn, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Türkiye'de geçerlidir.

(7) Bkz. <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000046829206> ve <https://www.devenirenseignant.gouv.fr/cid98467/les-textes-officiels-reference-sur-les-concours.html>.

Şekil 4: EÇEB temel uygulayıcı mesleğine girmek için gereken asgari yeterlilik düzeyleri, 2022/2023

a) 3 yaş altı çocuklara yönelik ortamlar

b) 3 yaş ve üzeri çocuklara yönelik ortamlar

Merkez tabanlı EÇEB ortamlarında temel uygulayıcı olmak için gereken ISCED düzeyi

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	4	3	4	6	3	6	6	6	4	6	5	6	6	6	5	5	6	4	4
3 yaş ve üzeri	6	6	6	6	3	6	6	6	4	6	6	7	6	6	6	6	6	6	6
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	4	3	5	3	7	3	6	3	6	6	6	6	7	3	6	3	6	3	3
3 yıl ve üzeri	4	6	5	7	3	6	6	3	6	6	6	6	7	6	6	6	6	6	6

○ Minimum gereklilik yok

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Uluslararası Eğitim Standartları Sınıflandırması (ISCED) için [buraya bakınız](#).

EÇEB'in tamamında aynı asgari yeterliliğe sahip aynı tür personel çalıştığında satırlar birleştirilir.

Ülkeye özgü not

Polonya: anaokullarında (ISCED 02) okul öncesi öğretmenlerinin istihdamı için asgari gereklilikler hala ISCED 5 olarak tanımlanır, ancak bu seviyede öğretmen yetiştiren programlar 2016 yılında aşamalı olarak kaldırılmıştır (üniversite programları). Şu anda ISCED 5 yeterliliklerine sahip olarak istihdam edilen okul öncesi öğretmenlerinin oranı %0.2'dir.

Yedi Avrupa ülkesinde (Çekya, İrlanda, Letonya, Malta, Avusturya, Romanya ve Slovakya), herhangi bir yaş grubuyla tüm EÇEB evresinde temel uygulayıcı olarak çalışmak için gereken minimum yeterlilik seviyesi lisans seviyesinin altındadır.

Çekya'da, temel uygulayıcılar için farklı gereklilikleri olan iki tür EÇEB vardır. Anaokullarında (2 yaş ve üzeri çocuklarla) çalışan okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi pedagoji çalışma alanında lise eğitimi (ISCED 354) tamamlamış olmaları gerekir. Çocuk gruplarında (6 aylıktan ilköğretime kadar olan çocuklara hizmet veren) istihdam edilen çocuk bakım çalışanları için, pedagoji veya sağlık hizmetleri veya sosyal hizmetler çalışma alanında lise eğitimi (ISCED 354) gerekli asgari yeterliliğdir.

İrlanda'da EÇEB'de çalışmak için gereken asgari yeterlilik ISCED 4'tür ve bu da genellikle 1 yıllık bir eğitim kursu gerektirir. 3-5 yaş arası çocuklar için ücretsiz anaokulu sağlayan EÇEB ücretsiz anaokulu programının bir parçası olarak, her çocuk grubunun baş eğitmeninin (yani öğretmenin) ilgili ISCED 5 yeterliliğine sahip olması gerektiğine dair bir sözleşme şartı vardır.

Letonya'da, okul öncesi öğretmenleri ve spor öğretmenlerinin pedagoji ve profesyonel öğretmen yeterliliği (okul içi yerleştirme, final sınavları ve diploma tezi dahil) alanında yükseköğretimde (ISCED 5) bir ön lisans programını tamamlamış olmaları gerekir. Müzik öğretmenleri için ISCED 6 yeterliliği gereklidir.

Malta'da anaokulu veya çocuk bakımı eğitmeni olarak çalışmak için ISCED 4 eğitim diploması ve 1 yıllık deneme süresinin başarıyla tamamlanması gerekir ⁽⁸⁾.

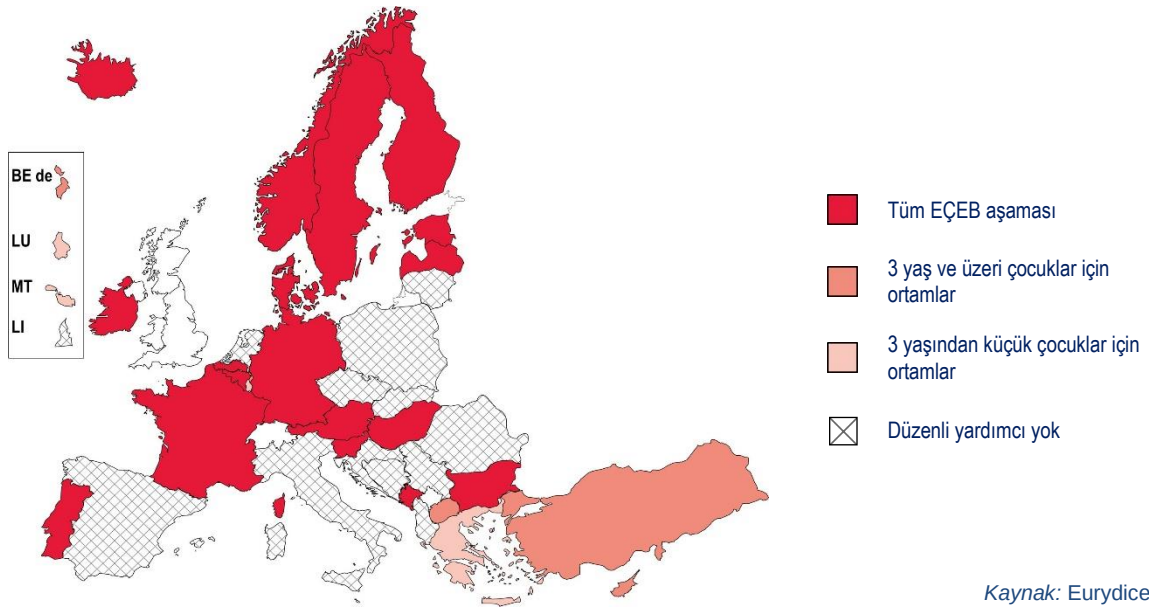
⁽⁸⁾ 18/11/2022 tarihinde yayınlanan Anaokulu Eğitmenleri için Başvuru Çağrısına çevrimiçi olarak şu adresten erişilebilir: https://recruitmentadmin.gov.mt/attachments/circulars/33f175ce-6734-4f77-b2d7-865f5dc88583_p.pdf.

Avusturya'da bir okul öncesi öğretmenin (*Elementarpädagogin/-pädagogin*) ilköğretim için bir eğitim kurumundan mezun olması gerekir (ISCED 5).

Romanya'da, 3 yaş altı çocuklara yönelik ortamlarda çalışan hem erken çocukluk eğitimcilerinin (*puericultor*) hem de okul öncesi öğretmenlerinin ortaöğretim diplomasına (ISCED 3) sahip olmaları gerekir. Ancak, 3 yaş ve üzeri çocuklarla çalışan personelin çoğunluğu lisans derecesine (ISCED 6) sahiptir.

Slovakya'da, 3 yaş ve üzeri çocuklarla çalışan okul öncesi öğretmenleri (*učiteľ materskej školy*) için okul öncesi pedagoji çalışma alanında lise mesleki eğitim (ISCED 3) gereklidir. Üç yaşından küçük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar (*opatrovateľ detí*) için asgari yeterlilik lise eğitimi (ISCED 3) ve 3 yaşına kadar olan çocuklara bakım sağlama konusunda en az 220 saatlik akredite bir kursun ileri eğitimidir.

Şekil 5: EÇEB'deki düzenli yardımcılar, 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

EÇEB ortamlarında yardımcı olarak istihdam edilmek için gereken asgari ISCED düzeyi

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	3	x	3	3	x	○	3	○	4	4	x	3	x	x	x	○	x	○	2
3 yaş ve üzeri	4	3	3	3	x	○	3	○	4	x	x	3	x	x	3	○	x	x	3
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	3	x	3	x	3	x	3	x	3	3	x	x	○	x	4	x	○	x	x
3 yaş ve üzeri	x	x	3	x	3	x	3	x	3	3	x	x	○	x	4	3	○	x	3

○ Minimum gereklilik yok

x Yardımcı yok

Açıklayıcı not

Özel ihtiyaçları olan çocukların bulunduğu gruplara ekstra destek sağlamak veya diğer yerel ihtiyaçlar gibi özel amaçlar için işe alınan yardımcılar dikkate alınmaz.

Uluslararası Standart Eğitim Sınıflandırması (ISCED) için [buraya bakınız](#).

Görevleri EÇEB olan personelin daha eksiksiz bir resmini elde etmek için temel uygulayıcıların ötesine bakmak gerekir. Farklı personel türleri genellikle EÇEB'de çocuk gruplarıyla birlikte çalışır. Yardımcılar, Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından fazlasında temel uygulayıcıların günlük çalışmalarını destekler (bkz. Şekil 5). Yardımcılar genellikle oyun alanında veya açık hava etkinlikleri sırasında çocukları denetler ve temel uygulayıcılar tarafından planlanan yemeklere ve çeşitli etkinliklere katılırlar. Yardımcılar için genellikle daha düşük yeterlilik şartları vardır.

Almanya'da, EÇEB'deki temel pedagojik personel (*pädagogische Fachkräfte*) 3 yıl boyunca gençlik ve toplum çalışmaları için *Fachschulen*'de veya 4 yıl boyunca yükseköğretim kurumlarında eğitim alır (her ikisi de ISCED 6). Bazı *Länder*'de ek pedagojik personel, özellikle de kreş asistanları (*Kinderpflegerinnen* ve *Kinderpfleger*) istihdam edilir. Genellikle bu personelin tam zamanlı meslek okulları *Berufsfachschulen*'de (ISCED 3) 2 yıllık bir eğitim alması gerekir.

Slovenya'da, okul öncesi eğitim alanında lisans derecesine sahip okul öncesi öğretmenleri (ISCED 6) ve okul öncesi öğretmen yardımcıları sınıf etkinliklerini birlikte yönetir. Yardımcıların okul öncesi çocukların eğitiminde lise derecesine sahip olmaları ya da lise genel okulu (*gimnazija*) ve EÇEB için mesleki bir kursu (ISCED 3) tamamlamış olmaları gerekir.

Bazı eğitim sistemlerinde, yardımcıları EÇEB'in sadece birinci ya da ikinci aşamasında yer alır. Yunanistan, Lüksemburg ve Malta'da yardımcıları 3 yaş altı çocuklara yönelik ortamlarda temel uygulayıcıları desteklerken, Belçika'nın Almanca Konuşan Topluluğu, Kıbrıs, Kuzey Makedonya ve Türkiye'de sadece daha büyük çocuklara yönelik ortamlarda çalışırlar.

EÇEB sektöründe 13 ülkede (Çekya, İspanya, Hırvatistan, İtalya, Litvanya, Hollanda, Polonya, Romanya, Slovakya, Arnavutluk, Bosna Hersek, Lihtenştayn ve Sırbistan) düzenli yardımcı bulunmaz. Bununla birlikte, özel eğitim ihtiyacı olan çocukları desteklemek için bazı ek personel istihdam edilebilir ve bir grupta bir ekip olarak birlikte çalışan birkaç çekirdek uygulayıcı olabilir.

EÇEB merkezlerinde yardımcı olarak istihdam edilmek için genellikle lise yeterliliği (ISCED 3) gereklidir. Bu genellikle EÇEB'de lise eğitim yeterliliğine sahip olmak veya genel lise eğitimi ve EÇEB için 1 yıllık mesleki kursu tamamlamış olmak anlamına gelir. Belçika Fransız Topluluğu (2,5 yaş üstü çocuklarla çalışırken), İrlanda, Yunanistan ve Karadağ'da yardımcıları ortaöğretim sonrası yükseköğretim dışı eğitimi (ISCED 4) tamamlamış olmalıdır.

Danimarka, Estonya, Letonya, İzlanda ve Norveç'in yanı sıra Lüksemburg'da (kalifiye olmayan personelin sadece çok küçük çocukların bulunduğu ortamlarda istihdam edildiği) EÇEB aşaması boyunca yardımcıları için asgari yeterlilik gereklilikleri yoktur. Bazı ülkelerde hala kalifiye yardımcıları istihdam edilebilir.

Danimarka'da iki tür yardımcı istihdam edilebilir: mesleki ISCED 3 yeterliliğine sahip pedagojik asistan (*pædagogisk assistent*) ve asgari yeterlilik gerekliliği olmayan asistan (*pædagogmedhjælper*). 2021 yılında, belediye ve özerk kurumlardaki personelin %6'sı pedagojik asistan olmak için ISCED 3 eğitimini tamamlamışken, %36'sının pedagojik eğitimi yoktu. Özel kurumlarda ise bu oranlar sırasıyla %5 ve %42'dir. Genel olarak, belediye ve özerk kurumlardaki personelin %55'i ve özel kurumlardaki personelin %50'si pedagojik bir eğitim almıştır (ISCED 6) ⁽⁹⁾.

Lüksemburg'da, 3 yaşın altındaki çocuklar için EÇEB ortamlarında, vasıfsız personel, toplam personelin en fazla %10'unu oluşturabilir ve 100 saatlik özel bir eğitimi tamamlamak zorundadır ⁽¹⁰⁾.

Norveç'te iki tür yardımcı vardır: ISCED 3 mesleki yeterliliğe sahip çocuk ve gençlik çalışanları ve herhangi bir asgari yeterlilik şartı olmayan diğer yardımcıları. Çocuk ve gençlik çalışanları EÇEB'deki personelin %23'ünü oluştururken, farklı bir geçmişe sahip yardımcıları %31'ini oluşturur. Genel olarak, anaokulu öğretmeni veya diğer pedagojik/yüksek eğitimli personel EÇEB personelinin %46'sını oluşturur ⁽¹¹⁾.

EÇEB personeli için sürekli mesleki gelişim düzenlemeleri

Çocuklarla çalışan personel için ilk yeterlilik gerekliliklerinin belirlenmesi, iyi nitelikli bir işgücünün sağlanmasında sadece başlangıç noktasıdır. Sürekli mesleki gelişim (SMG) de çalışanların kariyerleri boyunca bilgi ve becerilerini yükseltmelerine olanak tanıdığı için çok önemlidir.

Ülkeler EÇEB personelinin SMG'sini farklı şekillerde düzenler (bkz. Şekil 6). En temel ayırım, SMG'nin mesleki bir görev mi yoksa isteğe bağlı bir faaliyet mi olarak görüldüğüdür. Bu raporun amaçları doğrultusunda, SMG, katılım üst düzey düzenlemelerde açıkça bu şekilde tanımlanmışsa, mesleki bir görev olarak kabul edilir. Üst düzey politika belgelerinde EÇEB personelinin SMG'ye katılması için yasal bir zorunluluk yoksa veya SMG'den bahsedilmiyorsa isteğe bağlı olarak kabul edilir.

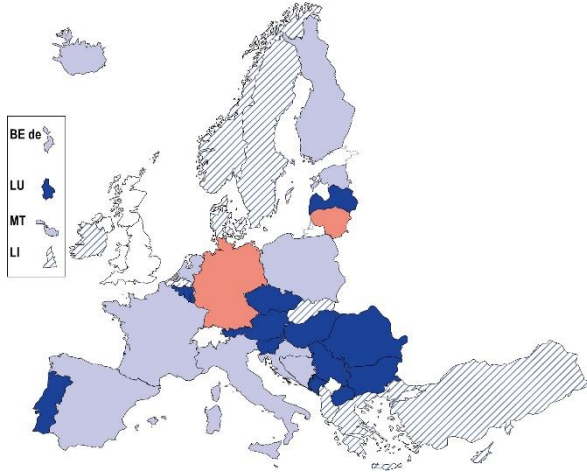
⁽⁹⁾ İstatistik Danimarka BOERN1 ve PBOERN1.

⁽¹⁰⁾ <https://www.enfancejeunesse.lu/wp-content/uploads/2021/12/RGD-SEA-version-coordonnee.pdf> (Madde 7. (1) 3).

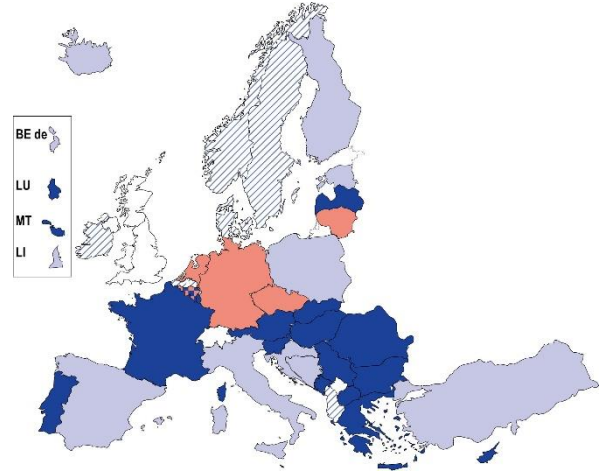
⁽¹¹⁾ Norveç Eğitim ve Öğretim Müdürlüğü, 2022. Bkz. <https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-barnehage/ansattes-utdanning-andel/>.

Şekil 6: EÇEB temel uygulayıcılarının sürekli mesleki gelişim durumu, 2022/2023

a) 3 yaş altı çocuklara yönelik ortamlarda temel uygulayıcı

b) 3 yaş ve üzeri çocuklara yönelik ortamlarda temel uygulayıcı

■ Zorunlu (belirli süre) ■ Hak (belirli süre) ■ Mesleki görev (belirli süre yok) ■ İsteğe bağlı

Verilen yıl sayısı (y) için tanımlanmış minimum SMG saati (s) veya günü (s) sayısı.
Zorunlu süre koyu mavi ile gösterilirken, hak edilen süre normal koyu kırmızı ile gösterilir.

Temel uygulayıcılar

	BE fr	BE de	BE nl	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU
3 yaş altı	2g /1y	görev	○	36s /4y	8s /1y	○	5g /1y	görev	○	○	görev	görev	görev	görev	○	36s /3y	5g /1y	32s /2y	70s /4y
3 yaş ve üzeri	3g+5g /1y	görev	○	○	12g /1y	○	12g /1y	görev	○	24s /1y	görev	18s /1y	görev	görev	2g /1y	36s /3y	16s /1y	16s /1y	90s /7y
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	görev	görev	2g /1y	görev	50s /4y	270s /5y	15g /3y	○	görev	○	○	görev	görev	○	36s /5y	10s /5y	○	60s /1y	○
3 yaş ve üzeri	28s /1y	83s /1y	1y	görev	○	270s /5y	20s /1y	○	görev	○	○	görev	görev	görev	36s /5y	20s /5y	○	60s /1y	görev

Yardımcılar

	BE fr	BE ge	BE nl	BG	CZ	GK	GE	EE	IE	EL	ES	FR	SR	IT	CY	LV	LT	LU	SU
3 yaş altı	2g /1y	x	○	görev	x	○	○	○	○	○	x	görev	x	x	x	○	x	32s /2y	○
3 yaş ve üzeri	2g /1y	görev	○	○	x	○	○	○	○	x	x	2g /5y	x	x	○	○	x	x	○
	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	AL	BA	IS	LI	ME	MK	NO	RS	TR
3 yaş altı	görev	x	○	x	○	x	15g /3y	x	görev	○	x	x	○	x	36s /5y	x	○	x	x
3 yaş ve üzeri	x	x	○	x	○	x	x	x	görev	○	x	x	○	x	x	10s /5y	○	x	○

○ SMG isteğe bağlıdır

■ Yardımcı yok

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı notlar

Zorunlu: SMG zorunludur ve bunun için harcanacak minimum zaman miktarı belirlenmiştir.

Hak: personelin almaya hakkı olduğu belirli saatler, günler veya krediler vardır ve ortamlar SMG'yi takip etme fırsatı sağlamakla yükümlüdür.

Mesleki görev: SMG yönetmeliklerde bu şekilde tanımlanır; alternatif olarak zorunlu kabul edilir ancak bunun için harcanacak zaman miktarı belirtilmez.

İsteğe bağlı: SMG'ye katılmak için yasal bir zorunluluk yoktur.

EÇEB'in tamamında aynı asgari niteliklere sahip aynı tür personel çalıştığında satırlar birleştirilir.

Ülkeye özgü not

Romanya: yönetmelikler 5 yılda 90 kredi öngörür. Tabloda, 8 AKTS'nin 24 saatlik SMG'ye eşdeğer olduğu kabul edilir.

SMG, her öğretmene çeşitli eğitim faaliyetleri için ayrılan zaman açısından da tanımlanabilir. *Avrupa'da öğretmenler: kariyer, gelişim ve refah* başlıklı yakın tarihli bir Eurydice raporu, her öğretmen için SMG süresinin tanımlandığı ülkelerde öğretmenlerin daha fazla SMG türüne katılma eğiliminde olduğunu ortaya koymuştur (Avrupa Komisyonu / EACEA / Eurydice, 2021, s. 91-94).

İki tür zaman tahsisi göz önünde bulundurulur: zorunlu ve/veya hak. Belirli bir süre boyunca (genellikle bir okul yılı veya birkaç yıl boyunca) gereken belirli bir asgari SMG miktarı (saat, gün, kredi vb.) varsa SMG zorunlu kabul edilir. SMG bir hak olarak tanımlandığında, öğretim (çalışma) saatleri içinde veya dışında personel için belirli bir miktarda SMG süresi tanınır. Ancak, personelin bu saatleri kullanması zorunlu değildir.

Eğitim sistemlerinin üçte biri, küçük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar için SMG'yi zorunlu hale getirir ve belirli bir süre boyunca asgari süresini belirler (bkz. Şekil 6a). Eğitim sistemlerinin üçte birinden biraz daha fazla ancak yine de yarısından azı, daha büyük çocuklarla çalışan temel uygulayıcılar için SMG'yi zorunlu kılar (bkz. Şekil 6b). Zorunlu SMG genellikle personele bu faaliyetlere katılmaları için destek sunulduğu anlamına gelir; örneğin SMG çalışma süresi içinde sağlanır veya kurs ve seyahat masrafları geri ödenir. SMG'nin mesleki bir görev olarak görüldüğü ya da isteğe bağlı olduğu eğitim sistemlerinde durum her zaman böyle değildir.

En yaygın olarak, öğretmenlerin yılda 1 ila 3 gün SMG yapmaları gerekir. Bazı ülkeler daha fazlasını talep eder.

Slovenya'da Eğitimin Organizasyonu ve Finansmanı Kanunu'na göre (Madde 105 ve 119), mesleki eğitim ve öğretim öğretmenlerin zorunlu görevlerinden biridir. Yönetmelikler, öğretmenlerin yılda en az 5 gün ya da 3 yıl boyunca 15 gün SMG yapmalarını şart koşar. Eğitim Toplu Sözleşmesi, SMG'ye katılmayı haksız yere reddetmenin iş yükümlülüklerinin küçük bir ihlali olduğunu öngörür (Madde 65). Eğitimden sorumlu Bakanlık, pedagojik personel için hizmet içi eğitim davetleri açar ve Bakanlığın öncelikli temalarıyla uyumlu programları ortaklaşa finanse eder.

Sırbistan'da Eğitim Sisteminin Temelleri Hakkında Kanun, lisanslı ve lisanssız tüm EÇEB ve okul personelinin SMG'ye katılmasını gerektirir. Öğretmenlerin ve Eğitim Personelinin Sürekli Mesleki Gelişim Yönetmeliği'ne göre, tüm EÇEB ve okul personeli her yıl kendi kurumlarında en az 44 saatlik SMG'yi tamamlamak, en az bir SMG programına (en az 8 saat) katılmak ve genellikle 8 saat (1 gün) veya daha fazla süren en az bir uzman toplantısına (örneğin konferans, yuvarlak masa, yaz okulu) katılmakla yükümlüdür.

Bazı eğitim sistemlerinde SMG, üst düzey yönetmeliklerde veya toplu sözleşmelerde belirtilen belirli bir süre ile bir hak olarak kabul edilir. En yaygın uygulama, SMG için yılda yaklaşık 5 iş günü verilmesidir, ancak bazı ülkeler bundan daha fazlasını önerir.

Çekya'da, Eğitim Personeli Yasası, daha büyük çocuklarla çalışan okul öncesi öğretmenler de dahil olmak üzere tüm eğitim personelinin (*učitel mateřské školy*) niteliklerini yenilemek, güçlendirmek ve tamamlamak için SMG'ye katılma zorunluluğu getirir. Eğitim personelinin hizmet içi eğitimi, bir hizmet içi eğitim planına uygun olarak okul müdürü tarafından düzenlenir. SMG'ye katılmaya ilişkin yasal yükümlülüğü yerine getirmenin yollarından biri de kendi kendine çalışmadır. Kamu sektöründe çalışan tüm öğretmenler, ciddi işlemsel nedenlerle engellenmediği sürece, kendi kendine çalışma için her öğretim yılında 12 iş günü izin hakkına sahiptir ⁽¹²⁾. Ekim 2021'den beri yürürlükte olan Bir Çocuk Grubunda Çocuk Bakımı Sağlama Yasasında yapılan değişikliğe göre, küçük çocuklara yönelik tüm bakım sağlayıcıları, çocuk bakım personeline (*pečující osoba*) yılda en az 8 saat eğitim ve her 2 yılda bir ilk yardım kursu sağlamakla yükümlüdür. Çocuk bakım personeli SMG'nin tamamlandığına dair kanıt sunmalıdır ⁽¹³⁾.

14 **Alman** *Länder*'inde mevzuat, çalışanların sürekli eğitim kurslarına katılmalarına izin verir ve belirli koşulların yerine getirilmesi kaydıyla, kazanç kaybı olmaksızın yılda 5 iş gününe kadar ücretli eğitim izni verir.

Litvanya'da, okul öncesi dahil olmak üzere tüm öğretmenlerin yılda en az 5 gün SMG faaliyetlerine katılma görevi ve hakkı vardır.

Destek rollerindeki personel için SMG genellikle isteğe bağlıdır. Birkaç istisna vardır. Slovenya ve Karadağ'da, yardımcılar için zorunlu SMG de dahil olmak üzere tüm personel için aynı SMG gereklilikleri geçerlidir. Belçika (Fransız Topluluğu) tüm personel için SMG'yi teşvik eder ve eğitim personeli için daha yüksek gereklilikler belirler.

⁽¹²⁾ Eğitim Personeli Kanunu (563/2004) § 24, bkz. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-563#p24>.

⁽¹³⁾ Bir Çocuk Grubunda Çocuk Bakımı Sağlanmasına Dair Kanun (247/2014) § 5c, bkz. <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2014-247#p5c>.

Belçika'da (Fransız Topluluğu), 3 yaşın altındaki çocuklar için özel ve kamu ortamlarında çalışanlar da dahil olmak üzere tüm EÇEB personeli en az 2 günlük zorunlu SMG'ye katılmalıdır. Okul öncesi öğretmenlerinin okul yılına yayılmış 6 yarım günlük zorunlu SMG'yi tamamlamaları gerekir. Zorunlu eğitime ek olarak, öğretmenler mesai saatleri içinde veya dışında gönüllü SMG faaliyetlerine de katılabilirler. Öğretmenler çalışma saatleri içinde yılda 10 yarım gün eğitim alma hakkına sahiptir.

Birkaç ülke personel yeterlilikleri veya SMG ile ilgili yapısal reformlar gerçekleştirmiştir. İrlanda, İtalya ve Finlandiya, çocuklarla çalışan personelin tamamı ya da büyük bir kısmı için asgari yeterlilik şartını yükseltmiş ya da yükseltme sürecindedir. Ancak, personelin profesyonelleşme süreci halen devam etmektedir.

Bulgaristan'da Ocak 2023'ten itibaren okul öncesi öğretmeni (*detski uchitel*) sadece daha büyük çocukların bulunduğu gruplarda değil, aynı zamanda kreşlerde (*detska yasla*) veya anaokulları bünyesindeki kreş gruplarında (*detska gradina*) da çalışabilecektir. Ancak her kreşte en az bir tıp uzmanının istihdam edilmesi gerekir. Değişiklikten önce, 3 yaşın altındaki çocuklara yönelik gruplarda bir hemşire (*meditsinska sestra*) ve bir bebek bakıcısı (*detegledachka*) istihdam edilmekteydi ⁽¹⁴⁾.

Çekya'da, 3 yaşından küçükler için çocuk bakım hizmeti veren personelin Ekim 2021'den itibaren yılda 8 saat SMG yapması gerekmektedir.

İrlanda'da, 'Becerilerin geliştirilmesi: erken öğrenme ve bakım ve okul çağındaki çocuk bakımı için işgücü planı 2022-2028' EÇEB personeli için SMG'nin kullanılabilirliğini ve desteğini güçlendirmeyi taahhüt etmektedir ⁽¹⁵⁾.

İspanya'da, 2022 yılında, Eğitim ve Mesleki Eğitim Bakanlığı öğretmenlik mesleğinin geliştirilmesine ilişkin bir belge sunmuştur. Öneriler başlangıç eğitimini, öğretmenlik mesleğine erişimi, kalıcı eğitimi ve mesleki gelişimi etkilemektedir. Şu anda Eğitim Sendikaları ve Özerk Toplulukların Genel Eğitim Komisyonu'nda tartışılmaktadır ⁽¹⁶⁾.

Fransa'da, 3 yaşın altındaki çocuklarla çalışan erken çocukluk sektöründeki personelin işe alımını ve eğitimini iyileştirmek için öneriler hazırlamak üzere bir komite kurulmuştur ⁽¹⁷⁾.

İtalya, erken çocukluk eğitimcileri (0-3 yaş) için asgari yeterliliği eğitim bilimleri alanında 3 yıllık lisans derecesine (ISCED 6) yükseltmiştir. Bu gereklilik ⁽¹⁸⁾ 2019/2020 eğitim-öğretim yılından itibaren yürürlüktedir ve ilk öğrenciler bu 3 yıllık eğitim programından 2021/2022'de mezun olmuştur.

Avusturya'da, 'pedagojik yardımcı meslekler okulu' (*Fachschule für pädagogische Assistenzberufe* - ISCED seviye 3) adı verilen yeni bir okul türü Eylül 2018'den beri faaliyet göstermektedir.

Finlandiya'da, 2018 yılında personel niteliklerini artırmaya yönelik uzun vadeli bir reform kabul edilmiştir. Reform, personelin yeterliliklerini yükselterek EÇEB'de kaliteyi artırmayı amaçlar. 2030 itibarıyla, merkez tabanlı EÇEB'deki temel uygulayıcıların 2/3'ü (şu anda 1/3'ü) lisans derecesine sahip olmalı ve en az %50'si eğitim alanında mezun olmalıdır ⁽¹⁹⁾.

İsveç Ulusal Eğitim Ajansı, yeterlilik gelişimi için ulusal bir yapı ve ulusal bir yeterlilik sistemi içerecek ulusal bir mesleki programın içeriğini geliştirmekle görevlendirilmiştir. Amaç, öğretmenlere ve okul öncesi öğretmenlerine yapılandırılmış bir yeterlilik gelişimi ve bu yeterliliğin tanınması fırsatının sunulmasıdır. Mevzuat 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir ⁽²⁰⁾.

⁽¹⁴⁾ Madde 14(5), bkz. <https://lex.bg/laws/ldoc/2135608240>.

⁽¹⁵⁾ Bkz. Sütun 3, s. 74–75, www.gov.ie/NurturingSkills.

⁽¹⁶⁾ <https://www.lamoncloa.gob.es/serviciosdeprensa/notasprensa/educacion/Documents/2022/270122-Documento%2024%20propuestas.pdf>.

⁽¹⁷⁾ İlk öneriler Haziran 2022'de yapıldı, bkz. https://sante.gouv.fr/IMG/pdf/comite_de_filiere_petite_enfance_-_communiqu%C3%A9_du_29.06.2022.pdf.

⁽¹⁸⁾ Bkz. Madde 4, paragraf 1 ve Madde 14, paragraf 3 <https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2017/05/16/17G00073/sq> ve bkz. 378/2018 sayılı Bakanlık Kararnamesi, Madde 2, s. 3 <https://www.miur.gov.it/en/-/titoli-di-accesso-alla-professione-di-educatore-dei-servizi-educativi-per-infanzia-dlgs-n-65-2017>.

⁽¹⁹⁾ Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Kanunu'nun (540/2018) 6. ve 7. bölümlerine bakınız <https://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2018/en20180540.pdf>.

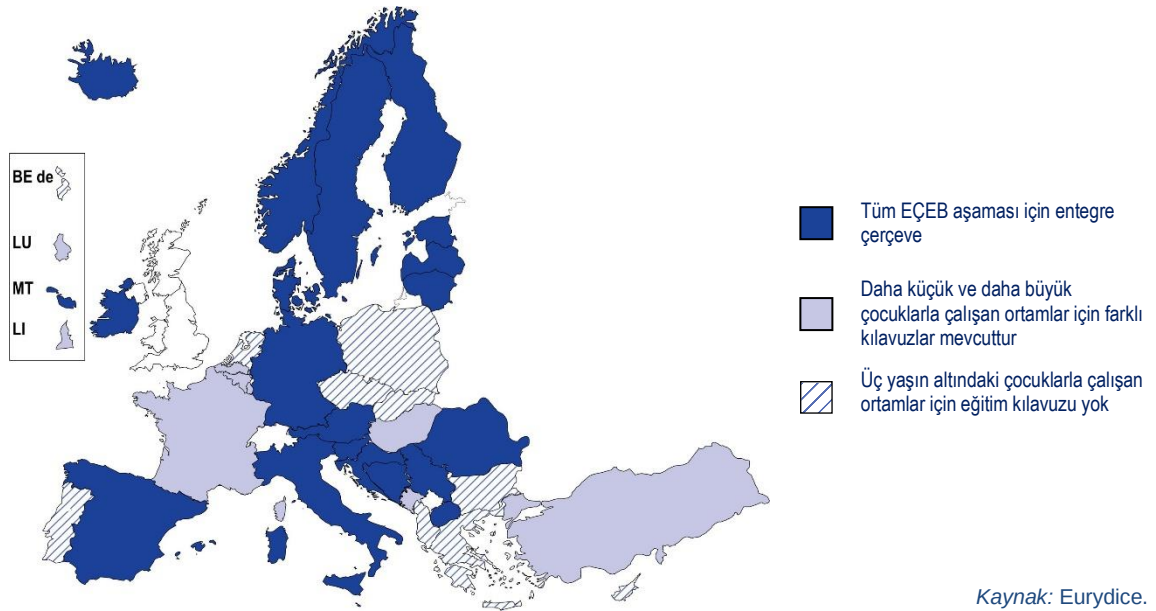
⁽²⁰⁾ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2023/01/nationellt-professionsprogram-ska-ge-rektorer-larare-och-forskollarare-bättre-kompetensutveckling-och-tydligare-karriarvaggar/>.

3. Eğitim kılavuzları

Çocukların gelişimi ve öğrenimi EÇEB hizmetlerinin kalitesinin merkezinde yer alır. Ulusal düzeyde, politika yapıcılar EÇEB ortamlarında gerçekleşen eğitim süreçlerinin kalitesini ortak bir rehber ilkeler çerçevesi veya bir müfredat yayınlamaya çalışır. Bu kılavuz ilkelerin içeriği değişiklik gösterse de genellikle gelişimsel veya öğrenme hedeflerini ve yaşa uygun etkinlikleri içerir, bazen de standart bir müfredat şeklindedir. Bakım ve öğrenme kalitesini artırmaya ve tüm EÇEB hizmetlerinde yüksek standartların bulunmasını sağlamaya yardımcı olmayı amaçlarlar.

Bazı ülkeler EÇEB'in tüm aşamalarını kapsayan tek bir belge sunar, ancak genellikle eğitim kılavuzlarının farklı yönleri ayrı yayınlarda ele alınır. EÇEB içeriği ve öğretim yaklaşımlarıyla ilgili düzenlemeler bir eğitim programı, becerilerin referans çerçevesi, bakım ve eğitim planları, eğitim standartları ve yerel müfredat geliştirme kriterleri ya da EÇEB uygulayıcıları için pratik kılavuzlar şeklinde olabilir. Bu belgeler aynı ya da birkaç farklı kamu kurumu tarafından yayınlanabilir. Avrupa ülkelerinde EÇEB eğitim kılavuzlarını oluşturan belgelerin tam listesi Tablo 1'de verilmiştir.

Şekil 7: EÇEB müfredatı, 2022/2023

Kaynak: Eurydice.

Analiz, tüm Avrupa ülkelerindeki üst düzey yetkililerin, ortamların kasıtlı bir eğitim bileşenine sahip olmasını sağlamak için resmi yönergeler yayınladığını ortaya koyar. Ancak Avrupa eğitim sistemlerinin yaklaşık dörtte birinde müfredat sadece 3 yaş ve üzeri çocuklar için geçerlidir (bkz. Şekil 4). Bu ülkelerde 'çocuk bakımı' ve 'okul öncesi eğitim' arasındaki ayrım devam etmektedir. Belçika (Fransız ve Flaman Toplulukları), Fransa, Lüksemburg, Macaristan, Lihtenştayn, Karadağ ve Türkiye'de eğitim çerçevesi küçük ve büyük çocuklar için ayrı belgelerde belirlenir ve farklı makamlar tarafından yayınlanır.

EÇEB ortamları için üst düzey eğitim kılavuzlarının durumu ülkeler arasında ve birkaç durumda ülkeler içinde yaş aralıklarına göre değişir (bkz. Tablo 1). Bazı ülkeler farklı statülere sahip birkaç belge yayınlamıştır. Bu durumlarda, ana yasal belgeler veya çekirdek müfredat bağlayıcıdır, ancak ek destek belgeleri tavsiye niteliğinde olabilir.

Tüm EÇEB aşaması için entegre müfredata sahip ülkelerde, belgeler genellikle bağlayıcıdır. Bunun tek istisnası, ortak çekirdek müfredatın uygulanmasına yönelik kılavuz ilkelerin tüm EÇEB aşaması için bağlayıcı olmadığı Bosna-Hersek'tir.

EÇEB sistemleri giderek daha erken yaşlardan itibaren öğrenme bileşenlerini uygulamaya koyar. Son on yılda, Belçika (Flaman Topluluğu), Fransa, İtalya, Lüksemburg ve Lihtenştayn'da küçük çocuklarla çalışan EÇEB ortamları için eğitim kılavuzları uygulamaya konmuştur. İki ülke, daha küçük ve daha büyük çocuklarla çalışan ortamlar için eğitim programını entegre etmiştir.

Romanya 2019 yılında, daha önce her grup için farklı yönergeler bulunduğundan, doğumdan 6 yaşına kadar erken eğitim ve bakım için tek bir yaklaşım öneren yeni bir müfredat kabul etti.

İtalya'da, entegre sistem için (0-6 yaş arası çocuklar için) eğitim kılavuzları 2021'in sonunda yayınlandı.

Birçok ülkede yeni EÇEB eğitim yönergeleri yürürlüktedir. Birçok ülke EÇEB eğitim kılavuzlarını değiştirmiş veya yeni eğitim alanları getirmiştir. Aşağıda 2020'den bu yana yapılan değişikliklerin bir özeti yer alır.

2020 yılında **Belçika (Fransız Topluluğu)**, okul öncesi eğitimin 3 yılı boyunca geliştirilecek yeterliliklere ilişkin gözden geçirilmiş bir referans çerçevesi sundu.

Çekya'da, Çek dili hakkında yetersiz bilgiye sahip çocuklara dil desteği sağlanması, Eylül 2021 itibarıyla okul öncesi eğitim için çerçeve eğitim programına eklendi.

Danimarka, 2020 yılında tüm EÇEB aşaması için güçlendirilmiş yeni bir pedagojik müfredat yayınladı.

Almanya'da, EÇEB'in tüm aşamaları için eyaletlerin ortak eğitim çerçevesi 2022'de revize edildi.

Yunanistan'da, İngilizce dilinde yaratıcı katılım ve sosyal beceri atölyeleri 2020/2021'den itibaren okul öncesi müfredatına (4 yaş ve üzeri çocuklar) dahil edilmiştir. Yeni bir ulusal müfredat çerçevesi başlatılmaktadır. 2021/2022 ve 2022/2023 eğitim-öğretim yıllarında, Okul Öncesi Eğitim Müfredatı, mevcut müfredatla birlikte ülkedeki tüm deneysel anaokullarında pilot olarak uygulandı.

İspanya'da, EÇEB'deki pedagojik ilkeler ve öğretim gerekliliklerine ilişkin iki ana mevzuat sırasıyla 2020 ve 2022 yıllarında güncellendi. EÇEB'in organizasyonunu ve asgari içeriğini belirleyen 95/2022 sayılı Kraliyet Kararnamesi artık 0 ila 6 yaş arasındaki tüm evreyi kapsar.

Fransa'da, ISCED seviye 020 ortamları (3 yaş ve üzeri çocukları hedefleyen) için 2020'den beri yeni eğitim yönergeleri uygulanmaktadır. Ayrıca, okul öncesi müfredatında dil ve matematik becerileri alanlarının her biri güçlendirilmiştir (Haziran 2021).

Kıbrıs'ta, okul öncesi eğitim müfredatı, küçük çocukların dil gelişimine yönelik becerilere ve desteğe daha fazla odaklanarak 2020'de yeniden yapılandırıldı.

Litvanya, 2022 yılında okul öncesi eğitimin son yılı için müfredatı güncelledi.

Slovenya, 2022 yılında yol gösterici ilkeleri benimseyerek müfredat revizyon sürecini başlattı ⁽²¹⁾.

Slovakya, 2022 yılında okul öncesi eğitim için eğitim programının konsolide bir versiyonunu tanıttı.

Finlandiya'da, EÇEB için çekirdek müfredatın 2022 güncellemesi temel olarak çocuklara desteği ele almıştır.

İsveç'te, EÇEB'in farklı aşamalarına uygulanan müfredat ya 2018'de ya da 2022'de revize edildi.

Lihtenştayn ve **Karadağ**'da, daha büyük çocuklar için EÇEB müfredatı sırasıyla 2021 ve 2023'te güncellendi.

⁽²¹⁾ https://www.zrss.si/pdf/izhodisca_za_prenovo_KZV.pdf.

Ülke	Tablo 1: Üst düzey eğitim kılavuzları, 2022/2023	3 yaşın altındaki çocuklar	3 yaş ve üstü çocuklar	Okul öncesi sınıfları
	● Bağlayıcı ○ Bağlayıcı olmayan Okul öncesi sınıf yok			
BE fr	EÇEB Merkezleri için Kalite Kodu (Code de Qualité de l'Accueil)	●		
	Kaliteli çocuk bakımı için psiko-pedagojik rehber - Çok küçük çocuklara bakmak, kaliteye yönelmek (Référentiel psycho-pédagogique pour des milieux d'accueil de qualité - Accueillir les tout petits, oser la qualité)	○		
	EÇEB'de kalite uygulamaları için kılavuzlar (Ailelerle buluşma, Çocuklarla buluşma, Profesyonelleri destekleme) (Repères pour des pratiques d'accueil de qualité (À la rencontre des familles, À la rencontre des enfants, Soutien à l'activité des professionnels))	○		
	Başlangıç Becerileri Referans Kılavuzu (Référentiel des compétences initiales)		●	
BE de	Okul öncesi eğitim için faaliyet planı (Aktivitätenplan für den Kindergarten)		●	
	26 Nisan 1999 tarihli düzenli temel eğitim karamamesi (26. Nisan 1999 - Dekret über das Regelgrundschulwesen)		●	
BE nl	Bebekler ve küçük çocuklar için çocuk bakımına yönelik pedagojik bir çerçeve (Een pedagogisch raamwerk voor de kinderopvang van baby's en peuters)	○		
	Okul öncesi eğitimin gelişimsel amaçları (Ontwikkelingsdoelen kleuteronderwijs)		●	
	İlköğretim Karamamesi (Decreet basisonderwijs)		●	
BG	Okul Öncesi ve Okul Eğitimi Yasası (Закон за предучилищното и училищното образование)		●	
	Okul öncesi eğitim için N 5 Yönetmeliği (Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование)		●	
CZ	Okul Öncesi Eğitim için Çerçeve Eğitim Programı (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání)		●	
DK	Altı müfredat temasında pedagojik hedefler ve içeriğe ilişkin Yönetici Emri (Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)	●		
	Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı Kanunu (Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven))	●		
	Güçlendirilmiş pedagojik müfredat - Çerçeve ve içerik (Den styrkede pædagogiske læreplan Rammer og indhold)	●		
DE	Çocuk Bakım Merkezlerinde Erken Eğitim için Federal Eyaletler Ortak Çerçevesi (Gemeinsamer Rahmen der Länder für die frühe Bildung in Kindertageseinrichtungen)	●		
EE	Okul öncesi eğitim kurumlarının ulusal müfredatı (Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava)	●		
IE	Aistear: Erken Çocukluk Dönemi Müfredat Çerçevesi. Ulusal Müfredat ve Değerlendirme Konseyi	●		
EL	Zorunlu eğitim için temalar arası bir müfredat çerçevesi (διαθεματικο ενιαίο πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών (δ.ε.π.π.σ.))		●	
	Okul Öncesi Eğitimi Öğretmen Kılavuzu (Οδηγός Νηπιαγωγού)		●	
	Okul Öncesi Eğitim Müfredatı (Προγραμμα σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση)		●	
	Beceri laboratuvarları (Εργαστήρια Δεξιότητων)		●	
ES	Eğitimle ilgili 3 Mayıs tarihli 2/2006 sayılı Organik Yasayı değiştiren 29 Aralık tarihli 3/2020 sayılı Organik Yasa (Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.)	●		
	Erken Çocukluk Eğitiminin organizasyonunu ve asgari öğretimini belirleyen 1 Şubat tarihli 95/2022 sayılı Kraliyet Karamamesi (Real Decreto 95/2022, de 1 de febrero, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Infantil)	●		
FR	Küçük çocukların bakımı için Ulusal Tüzük (Charte nationale pour l'accueil du jeune enfant)	○		
	Okul öncesi eğitim müfredatı (Programme d'enseignement de l'école maternelle)		●	
HR	Erken Çocukluk ve Okul Öncesi Eğitim için Ulusal Müfredat (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje)		●	

Ülke	Tablo 1: Üst düzey eğitim kılavuzları, 2022/2023	3 yaşın altındaki çocuklar	3 yaş ve üstü çocuklar	Okul öncesi sınıfları
	● Bağlayıcı ○ Bağlayıcı olmayan Okul öncesi sınıf yok			
IT	Üç yaş altı EÇEB için ulusal kılavuzlar (Orientamenti nazionali per i servizi educativi per l'infanzia)	●		
	Entegre sistem 0-6 için eğitim kılavuzları (Linee pedagogiche per il sistema integrato zero-sei)		●	
	Okul öncesi eğitim müfredatı ve eğitimin ilk döngüsü için ulusal yönergeler (Indicazioni nazionali per il curriculum della scuola dell'infanzia e del primo ciclo d'istruzione)		●	
	Ulusal kılavuzlar ve yeni senaryolar (Indicazioni nazionali e nuovi scenari)		●	
CY	Okul Öncesi Eğitim Müfredatı (Αναλυτικό πρόγραμμα προσχολικής εκπαίδευσης)		●	
LV	Okul öncesi eğitim için devlet yönergeleri ve model okul öncesi eğitim programlarına ilişkin düzenlemeler (Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem)		●	
LT	Okul Öncesi Eğitim Müfredatı için Kriterlerin Ana Hatları (Išimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas)		●	
	Okul öncesi müfredatının geliştirilmesi için metodolojik öneriler (Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti)		○	
	EÇEB çocuklarının başarılarının tanımı (Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas)		○	
	Okul öncesi eğitim için Genel Müfredat (Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa)			●
LU	Çocuklar ve Gençler için Yaygın Eğitim Müfredat Çerçevesi (Cadre de référence sur l'éducation non formelle des enfants et des jeunes)	●		
	Okul öncesi eğitim için çerçeve planı (Döngü 1 - ilk yıl) (Plan Cadre pour l'éducation précoce)		●	
	Temel Eğitim Çalışma Planı (1'den (2. ve 3. yıllar) 4'e kadar olan Döngüler) (Plan d'études pour l'école fondamentale)			●
HU	Kreşlerde eğitim ve bakım için ulusal çekirdek program (A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja)	●		
	Anaokulu Eğitimi Ulusal Çekirdek Programı (Az óvodai nevelés országos alapprogramja)		●	
MT	Ulusal Standartlar, Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakım Hizmetleri	●		
	Herkes için Ulusal Müfredat Çerçevesi 2012		●	
	Öğrenme Çıktıları Çerçevesi Seviye 1 - 4		●	
	Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı (0-7 yaş) - Malta ve Gozo için ulusal politika çerçevesi	●		
	Pedagoji ve Değerlendirme için Eğitimi Rehberi: Öğrenme Çıktıları Yaklaşımının Kullanılması	●		
NL	İlköğretim için temel hedefler (Kerndoelen primair onderwijs 2006)		●	
AT	Avusturya'da EÇEB Hizmetleri için Eyalet Çapında Çerçeve Müfredat (Bundesländerübergreifender BildungsRahmenPlan für elementare Bildungseinrichtungen in Österreich)	●		
	Değerleri Yaşa, Değerleri Geliştir - Erken çocukluk döneminde değerlerin gelişimi (Werte leben, Werte bilden: Wertebildung in der frühen Kindheit)		●	
	Erken çocukluk hizmetlerinde son yıl için modül (Modul für das letzte Jahr in elementaren Bildungseinrichtungen)			●
	Anaokulundan ilkokula geçiş için dil teşviki (Sprachliche Förderung am Übergang vom Kindergarten in die Grundschule)			●
PL	Okul öncesi eğitim için çekirdek müfredat ve orta ve ağır zihinsel engelli öğrenciler de dahil olmak üzere ilköğretim için genel eğitim, sektörel meslek okulu I. kademe için genel eğitim, istihdama hazırlayan özel okul için genel eğitim ve lise sonrası okullar için genel eğitim için çekirdek müfredat hakkında 14 Şubat 2017 tarihli Milli Eğitim Bakanı Yönetmeliği (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej)		●	
PT	Okul Öncesi Eğitim için Müfredat Rehberi (Orientações Curriculares para a Educação Pré-Escolar)		●	

Ülke	Tablo 1: Üst düzey eğitim kılavuzları, 2022/2023	3 yaşın altındaki çocuklar	3 yaş ve üstü çocuklar	Okul öncesi sınıfları
	● Bağlayıcı ○ Bağlayıcı olmayan Okul öncesi sınıf yok			
RO	Doğumdan 6 yaşına kadar olan çocuklar için erken çocukluk eğitimi müfredatı (Curriculum pentru educația timpurie - copii de la naștere la 6 ani)	●		
SI	Anaokulu Müfredatı (Kurikulum za vrtce)	●		
	Roman Çocuklar için Anaokulu Müfredatına Ek (Dodatek h Kurikulu za vrtce za otroke Romovh)	●		
	İki dilli alanlarda çalışmak için Müfredata Ek (Dodatek h Kurikulu za delo na dvojezičnih področjihh)	●		
	Özel eğitime muhtaç çocuklar için uyarlanmış uygulama ve ek profesyonel destek ile Anaokulu Müfredatına ilişkin talimatlar (Navodila h Kurikulu za vrtce v programih s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za otroke s posebnimi potrebami)	●		
	Anaokulunda danışmanlık hizmeti için kılavuz ilkeler (Programske smernice za svetovalno službo v vrtcu)	●		
	Göçmen çocukların anaokullarına ve okullara entegrasyonu için kılavuz ilkeler (Smernice za vključevanje otrok priseljencev v vrtce in šole)	●		
SK	Anaokulunda Okul Öncesi Eğitim için Devlet Eğitim Programı: Konsolide versiyon (Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách - konsolidované znenie)		●	
FI	Erken Çocukluk Eğitimi ve Bakımı için Ulusal Çekirdek Müfredat 2022 (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022)		●	
	Okul Öncesi Eğitim için Ulusal Çekirdek Müfredat 2014 (Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014)			●
SE	Eğitim Yasası (Skollag (2010:800))		●	
	Okul öncesi için müfredat (Läroplan för förskolan, Lpfö 18)	●		
	İlkokul, okul öncesi sınıf ve okul sonrası merkezler için müfredat (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr22)			●
AL	Okul Öncesi Eğitim için Müfredat Çerçevesi (Komiza Kurrikulare e Arsimit Parashkollor)		●	
BA	Ortak çekirdek müfredatın ve tanımlanmış öğrenme çıktılarının uygulanmasına yönelik kılavuz ilkeler (Smejnice za implementaciju zajedničke jezgre nastavnih planova li programa i definirano na ishodima učenja)		○	
IS	Okul öncesi eğitim kurumları için İzlanda ulusal müfredat kılavuzu (Aðalnámskrá leikskóla)	●		
LI	Sosyal İşler Dairesi'nin Aile Dışı Çocuk Bakım Hizmetlerinin Onaylanması ve Kalite Güvencesi için Kılavuz İlkeleri (Richtlinien des Amtes für Soziale Dienste für die Bewilligung und Aufsicht in der ausserhäuslichen Betreuung von Kindern)	●		
	Ulusal Müfredat (Liechtensteiner Lehrplan)		●	
ME	Üç yaşından küçük çocuklarla bakım ve eğitim çalışmaları programı (Program njege i vaspitno-obrazovnog rada sa djecom uzrasta do 3 godine)	●		
	Okul öncesi eğitimde faaliyet alanları programı (3-6 yaş) (Program za područja aktivnosti u predškolskom vaspitanju i obrazovanju (od 3 do 6 godina))		●	
MK	Erken öğrenme gelişimi için standartlar (Ран детски развој - Стандарди за рано учење и развој кај деца од 0 до 6 години)	●		
	Erken öğrenme ve gelişim müfredatı (Програма за рано учење и развој)	●		
NO	Anaokullar için Çerçeve Planı (Rammeplan for barnehage)	●		
RS	Okul Öncesi Eğitim Programının Temelleri (Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja)		●	
TR	0-36 aylık çocuklar için eğitim programı (0-36 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Program Kullanım Kılavuzu)	○		
	Okul öncesi eğitim programı (Okul Öncesi Eğitim Programı)		●	

Kaynak: Eurydice.

Açıklayıcı not

Okul öncesi sınıflar: ISCED 020'nin son 1-2 yılında, ana ISCED 020 programından farklı bir eğitim programı sağlayan belirli bir zorunlu EÇEB aşaması. Okul öncesi sınıflar merkez tabanlı EÇEB ortamlarında veya ilkokullarda düzenlenebilir.

Ülkeye özgü notlar

İrlanda: tüm EÇEB aşaması için tasarlanan müfredat çerçevesi (Aistear) yasal olarak zorunlu değildir ancak Çocuklar, Eşitlik, Engellilik, Entegrasyon ve Gençlik Bakanlığı'ndan kamu fonu almak için sözleşmeli anlaşma kapsamında tüm merkez tabanlı ortamlar için bağlayıcıdır.

Yunanistan: Okul Öncesi Eğitim Müfredatı 2022/2023'te pilot olarak uygulandı. Müfredat 2023/2024'ten itibaren tüm anaokullarında uygulanacaktır.

Hollanda: 4 yaşına kadar olan çocuklar için EÇEB için ulusal müfredat bulunmaz. Ancak, bu yaş aralığında (2,5 ila 4 yaş) *voorschoolse educatie* (dezavantajlı çocukları hedefleyen sübvansiyon temelli hüküm) sunabilmek için, merkez tabanlı ortamlar yasal gereklilikleri karşılayan bir eğitim programı uygulamalıdır.

Finlandiya: okul öncesi eğitim programını 2 yıla çıkarma denemesine (2021-2024) katılan erken eğitim merkezleri ayrı bir pilot müfredat kullanmaktadır.

ANA BULGULAR

Bu kısa rapor, tüm çocuklar için iyi kalitede ve uygun fiyatlı erken çocukluk eğitimi ve bakımı (EÇEB) hakkına ilişkin Avrupa'daki durumun birkaç ana yönünü araştırmıştır. Rapor, EÇEB'de kontenjan sağlamak için kamu taahhüdü, personel için gereklilikler ve eğitim yönergeleri konusunda Avrupa ülkeleri arasında büyük farklılıklar olduğunu ortaya koyar.

Sadece altı AB Üye Devleti (Danimarka, Almanya, Estonya, Slovenya, Finlandiya ve İsveç) ve Norveç'te EÇEB açığı bulunmaz. Bu ülkelerde, iyi ücretli çocuk bakım izninin sonu, EÇEB'de kontenjan garantisinin başlangıcıyla aynı zamana denk gelir veya örtüşür. Avrupa'nın geri kalanındaki aileler, iyi ücretli çocuk bakım izni sona erdiğinde bir ya da birkaç yıllık bir boşlukla karşı karşıya kalabilir, ancak kamu tarafından sübvansiyon edilen EÇEB tedariki azdır.

Yasal yer garantisi ve EÇEB'in bulunabilirliği ve finansal olarak karşılanabilirliği çocuklar 3 yaşına geldiğinde önemli ölçüde artar. İlkokul öncesi son yılda, neredeyse tüm Avrupa ülkeleri ya kontenjan garantisi ya da ücretsiz EÇEB sunar.

Son on yılda, birçok Avrupa ülkesi ilköğretime başlamadan önceki 1, 2 ve hatta 3 yıl için zorunlu EÇEB'i uygulamaya koymuştur. Şu anda, zorunlu EÇEB yasal haktan daha yaygın bir önlemdir.

Personel ve eğitim kılavuzları için gereklilikler EÇEB kalitesinin bazı yönlerini ortaya koyar. Şu anda, Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından azı, yaşı ne olursa olsun bir grup çocuğa bakan ekip üyelerinden en az birinin yüksek eğitilmiş olmasını şart koşar. Yedi Avrupa ülkesinde (Çekya, İrlanda, Letonya, Malta, Avusturya, Romanya ve Slovakya), temel uygulayıcı olarak çalışmak için gereken asgari yeterlilik seviyesi lisans seviyesinin altındadır. Avrupa eğitim sistemlerinin yarısından fazlasında her EÇEB grubunda çalışan yardımcılar için gereklilikler daha düşüktür. Genellikle, EÇEB merkezlerinde yardımcı olarak istihdam edilmek için lise yeterliliği (ISCED 3) gereklidir.

Sürekli mesleki gelişim (SMG), düşük başlangıç eğitimi telafi edebilir ve çalışanların kariyerleri boyunca bilgi ve becerilerini yükseltmelerine olanak tanıyabilir. Ancak daha çok Avrupa ülkesi, SMG için küçük çocuklardan ziyade büyük çocuklarla çalışan çekirdek personele zaman ayırma eğilimindedir. Yardımcılar için SMG genellikle isteğe bağlıdır.

Son on yılda, birçok ülke EÇEB sektörü için eğitim kılavuzlarını gözden geçirmektedir. Bazı EÇEB sistemleri en erken yaştan itibaren öğrenme bileşenlerini uygulamaya koymuştur. Ancak, 2022/2023'te Avrupa ülkelerinin yaklaşık dörtte birinin 3 yaşından küçük çocukların bulunduğu ortamlar için herhangi bir eğitim yönergesi bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

European Commission / EACEA / Eurydice, 2019. *Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe – 2019 edition*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Available at: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/key-data-early-childhood-education-and-care-europe-2019-edition>.

European Commission / EACEA / Eurydice, 2021. *Teachers in Europe Careers, Development and Well-being*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Available at: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/teachers-europe-careers-development-and-well-being> [Accessed 23 May 2023].

Koslowski, A., Blum, S., Dobrotić, I., Kaufman, G. and Moss, P., 2022. *18th International Review of Leave Policies and Related Research 2022*. Available at: https://www.leavenetwork.org/fileadmin/user_upload/k_leavenetwork/annual_reviews/2022/Koslowski_et_al_Leave_Policies_2022.pdf [Accessed 17 Nov 2023].

TEŞEKKÜR

AVRUPA EĞİTİM VE KÜLTÜR YÜRÜTME AJANSI

Platformlar, Çalışmalar ve Analizler

Avenue du Bourget 1 (J-70 – Birim A6)
B-1049 Brüksel
(<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>)

Yönetici editör

Peter Birch

Yazarlar

Akvilė Motiejūnaitė-Schulmeister ve Isabelle de Coster

Grafikler ve düzen

Patrice Brel

Üretim koordinatörü

Gisèle De Lel

EURYDICE ULUSAL BİRİMİ

ARNAVUTLUK

Eurydice Birimi
Eğitim ve Spor Bakanlığı
Rruga e Durrësit, Nr. 23
1001 Tiranë
Birim Katkısı: Egest Gjokuta

AVUSTURYA

Eurydice-Informationsstelle
Bundesministerium für Bildung, Wissenschaft und
Forschung
Abt. Bildungsstatistik und –monitoring
Minoritenplatz 5
1010 Wien
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

BELÇİKA

Unité Eurydice de la Communauté française
Ministère de la Fédération Wallonie-Bruxelles
Administration Générale de l'Enseignement
Avenue du Port, 16 – Bureau 4P03
1080 Bruxelles
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

Eurydice Vlaanderen
Departement Onderwijs en Vorming/
Afdeling Strategische Beleidsondersteuning
Hendrik Consciencegebouw 7C10
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

Eurydice-Informationsstelle der Deutschsprachigen
Gemeinschaft
Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft
Fachbereich Ausbildung und Unterrichtsorganisation
Gospertstraße 1
4700 Eupen
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

BOSNA-HERSEK

Sivil İşler Bakanlığı
Eğitim Sektörü
Trg BiH 3
71000 Sarajevo
Birim ve yetkili eğitim kurumlarının temsilcilerinin katkısı

BULGARİSTAN

Eurydice Birimi
İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
Eğitim Araştırma ve Planlama Birimi
15, Graf Ignatiev Str.
1000 Sofia
Birim Katkısı: Angel Valkov

HRVATİSTAN

Hareketlilik ve AB Programları Ajansı
Frankopanska 26
10000 Zagreb
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

KIBRIS

Eurydice Birimi
Milli Eğitim, Kültür, Spor ve Gençlik Bakanlığı
Kimonos ve Tükididou
1434 Nicosia
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

ÇEKYA

Eurydice Birimi
Çek Ulusal Uluslararası Eğitim ve Araştırma Ajansı
Dům zahraniční spolupráce
Na Poříčí 1035/4
110 00 Praha 1
Birim Katkısı: Andrea Turynová

DANİMARKA

Eurydice Birimi
Yükseköğretim ve Bilim Bakanlığı
Danimarka Yüksek Öğretim ve Bilim Ajansı
Haraldsgade 53
2100 Copenhagen Ø
Birim Katkısı: Çocuk ve Eğitim Bakanlığı ve
Yükseköğretim ve Bilim Bakanlığı

ESTONYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Araştırma Bakanlığı
Munga 18
50088 Tartu
Birim Katkısı: Inga Kuk (koordinatör), Tiina Peterson
(uzman)

FINLANDİYA

Eurydice Birimi
Finlandiya Ulusal Eğitim Ajansı
P.O. Box 380
00531 Helsinki
Birim Katkısı: Petra Packalen

FRANSA

Eurydice Fransız Birliği
Değerlendirme, Tahmin ve Performans İzleme Müdürlüğü
(DEPP)
Okul Eğitimi ve Gençlik İşleri Bakanlığı
61-65, rue Dutot
75732 Paris Cedex 15
Birim Katkısı: Ortak katkı (Eurydice Fransa ve eğitim
bakanlığından uzmanlar)

ALMANYA

Eurydice-Informationsstelle des Bundes
Deutsches Zentrum für Luft- und Raumfahrt e. V. (DLR)
Heinrich-Konen Str. 1
53227 Bonn

Eurydice-Informationsstelle der Länder im Sekretariat der
Kultusministerkonferenz
Taubenstraße 10
10117 Berlin
Birim Katkısı: Thomas Eckhardt

YUNANİSTAN

Helenik Eurydice Birimi
Avrupa ve Uluslararası İlişkiler Direktörlüğü
Uluslararası ve Avrupa İşleri Genel Müdürlüğü, Helen
Diasporası ve Kültürlerarası Eğitim
Milli Eğitim ve Din İşleri Bakanlığı
37 Andrea Papandreou Street (Office 2172)
15180 Amarousion (Attiki)
Birim Katkısı: Maria Nika: Eğitim Politikası Enstitüsü;
Ioanna Poulogianni: MoE

MACARİSTAN

Macar Eurydice Birimi
Eğitim Otoritesi
19-21 Maros Str.
1122 Budapest
Birim Katkısı: ortak sorumluluk, ayrıca PhD Ildikó
Kadocsa, Zsófia Lővei ile

İZLANDA

Eurydice Birimi
Milli Eğitim Müdürlüğü
Víkurbær 3
203 Kópavogur
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

İRLANDA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Beceri Bölümü
Uluslararası Bölüm
Marlborough Street
Dublin 1 – D01 RC96
Birim Katkısı: Okul Öncesi Eğitim Politikası Birimi - Milli
Eğitim Bakanlığı

İTALYA

Unità italiana di Eurydice
Istituto Nazionale di Documentazione, Innovazione e
Ricerca Educativa (INDIRE)
Agenzia Erasmus+
Via C. Lombroso 6/15
50134 Firenze
Birim Katkısı: Alessandra Mochi, Simona Baggiani, Erika
Bartolini. uzmanlar: Nicoletta Biferale (Dirigente scolastica,
Ufficio VI - Direzione generale per gli Ordinamenti
scolastici, la Valutazione e l'Internazionalizzazione del
Sistema Nazionale di Istruzione – Ministero dell'Istruzione
e del Merito); Daniela Marrocchi ve Maria Rosa Silvestro
(Dirigenti tecniche - Direzione generale per gli Ordinamenti
scolastici, la Valutazione e l'Internazionalizzazione del
sistema nazionale di istruzione – Ministero dell'Istruzione e
del Merito)

LETONYA

Eurydice Birimi
Devlet Eğitimi Geliştirme Ajansı
Valņu street 1 (5th floor)
1050 Riga
Birim Katkısı: Gunita Delijeva (uzman)

LİHTENŞTAYN

Informationsstelle Eurydice
Schulamts des Fürstentums Liechtenstein
Austrasse 79
Postfach 684
9490 Vaduz
Birim Katkısı: Belgin Amann

LİTVANYA

Eurydice Birimi
Ulusal Eğitim Ajansı
K. Kalinausko Street 7
03107 Vilnius
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

LÜKSEMBURG

Unité nationale d'Eurydice
ANEFORÉ ASBL
eduPôle Walferdange
Bâtiment 03 - étage 01
Route de Diekirch
7220 Walferdange
Birim Katkısı: Christine Pegel (Eurydice Ulusal Birimi
Başkanı) ve Claude Sevenig (Milli Eğitim, Çocuk ve
Gençlik Bakanlığı Uluslararası İlişkiler Daire Başkanı)

MALTA

Eğitim, Spor, Gençlik, Araştırma ve Yenilik Bakanlığı
Great Siege Road
Floriana VLT 2000
Birim Katkısı: Mark Sciberras

KARADAĞ

Eurydice Birimi
Vaka Djurovica bb
81000 Podgorica
Birim Katkısı: Tamara Milic (Kapsayıcı Eğitim Yönetimi
Başkanı)

HOLLANDA

Eurydice Nederland
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Directie Internationaal Beleid
Rijnstraat 50
2500 BJ Den Haag
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

KUZEY MAKEDONYA

Avrupa Eğitim Programları ve Hareketlilik Ulusal Ajansı
Boulevard Kuzman Josifovski Pitu, No. 17
1000 Skopje
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

NORVEÇ

Eurydice Birimi
Yüksek Öğrenim ve Beceriler Müdürlüğü
Postboks 1093,
5809 Bergen
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

POLONYA

Lehçe Eurydice Birimi
Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi Vakfı
Aleje Jerozolimskie 142A
02-305 Warszawa
Birim Katkısı: Magdalena Górowska-Fells, Eğitim ve
Bilim Bakanlığı ile istişare halinde; ulusal uzman:
Aleksander Tynelski

PORTEKİZ

Portekizce Eurydice Birimi
Eğitim ve Bilim İstatistikleri Genel Müdürlüğü
Av. 24 de Julho, 134
1399-054 Lisbon
Birim Katkısı: Margarida Leandro, Çalışma, Dayanışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (MTSSS) Eğitim Genel Müdürlüğü (DGE) ve Strateji ve Planlama Ofisi (GEP) iş birliğiyle

ROMANYA

Eurydice Birimi
Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanındaki Topluluk Programları Ulusal Ajansı
Universitatea Politehnică București
Biblioteca Centrală
Splaiul Independenței, nr. 313
Sector 6
060042 București
Birim Katkısı: Veronica – Gabriela Chirea, uzman Viorica Preda (Eğitim Bakanlığı) iş birliğiyle

SİRBİSTAN

Eurydice Birimi Sırbistan
Tempus Vakfı
Zabljacka 12
11000 Belgrade
Birim Katkısı: Ortak sorumluluk

SLOVAKYA

Eurydice Birimi
Slovak Uluslararası İşbirliği Akademik Derneği
Křížkova 9
811 04 Bratislava
Birim Katkısı: Martina Valušková

SLOVENYA

Eurydice Slovenya
Milli Eğitim Bakanlığı
Eğitim Geliştirme ve Kalite Ofisi
Masarykova cesta 16
1000 Ljubljana
Birim Katkısı: Katja Kuščer;
uzman: Nada Požar Matijašič

İSPANYA

Instituto Nacional de Evaluación Educativa (INEE)
Ministerio de Educación y Formación Profesional
Paseo del Prado 28
28014 Madrid
Birim Katkısı: Ana Martín Martínez, Juan Mesonero Gómez ve Jaime Vaquero Jiménez

İSVEÇ

Eurydice Birimi
Universitets- och högskolerådet/
İsveç Yüksek Öğrenim Konseyi
Box 4030
171 04 Solna
Birim Katkısı: ortak sorumluluk

İSVİÇRE

Eurydice Birimi
İsviçre Kanton Eğitim Bakanları Konferansı (EDK)
Speichergasse 6
3001 Bern

TÜRKİYE

Eurydice Birimi
MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB)
Eurydice Türkiye Birimi, Merkez Bina 4. Kat
B-Blok Bakanlıklar
06648 Ankara
Birim Katkısı: Osman Yıldırım Uğur, Dilek Güleçyüz,
Prof. Dr. Paşa Tefik Cephe

AB ile temasa geçme

ŞAHSEN

Tüm Avrupa'da yüzlerce yerel AB bilgi merkezi bulunur. Size en yakın merkezin adresini şu adreste bulabilirsiniz: europa.eu/contact

TELEFONLA VEYA E-POSTA İLE

Europe Direct, Avrupa Birliği hakkındaki sorularınızı yanıtlayan bir hizmettir. Bu hizmetle iletişime şu şekilde iletişime geçebilirsiniz:

ücretsiz telefonla: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bazı operatörler bu aramalar için ücret talep edebilir),

şu standart numaradan: +32 22999696 veya

elektronik posta yoluyla: europa.eu/contact

AB hakkında bilgi bulma

ÇEVİRİMİÇİ

Avrupa Birliği'nin tüm resmi dillerindeki bilgilere Europa web sitesinden ulaşılabilir: europa.eu

AB YAYINLARI

AB yayınlarını ücretsiz ve ücretli olarak AB Kitapçısı'ndan indirebilir veya sipariş edebilirsiniz:

<http://bookshop.europa.eu>.

Ücretsiz yayınların birden fazla kopyasını Europe Direct veya yerel bilgi merkezinizle iletişime geçerek edinebilirsiniz (bkz. <http://europa.eu/contact>).

AB HUKUKU VE İLGİLİ BELGELER

AB'den yasal bilgilere, 1951'den bu yana tüm resmi dil versiyonlarındaki tüm AB yasaları dahil olmak üzere erişmek için EUR-Lex'e gidin: <https://eur-lex.europa.eu>

AB'DEN AÇIK VERİ

AB Açık Veri Portalı (<http://data.europa.eu/euodp/en/data>) AB'deki veri setlerine erişim sağlar. Veriler hem ticari hem de ticari olmayan amaçlarla ücretsiz olarak indirilebilir ve yeniden kullanılabilir.

Avrupa'da eğitim ve öğretim sistemlerinin izlenmesi için yapısal göstergeler - 2023

Bu yılki baskı, erken çocukluk eğitimi ve bakımı, temel yeterlilikler, dijital yeterlilik, eğitim ve öğretimden erken ayrılma, öğretmenlik mesleği, eşitlik ve yükseköğretim alanlarındaki eğitim politikalarına ilişkin 45'ten fazla temel yapısal göstergiyi analiz etmektedir.

Eurydice Yapısal Göstergeleri, Avrupa Komisyonu tarafından sunulan yıllık Eğitim ve Öğretim Gözlem Raporu için temel bir veri kaynağıdır. Bu gözlem raporu, AB genelinde eğitim ve öğretim sistemlerinin nasıl geliştiğine dair kapsamlı bir analiz sunar.

Yapısal göstergelerin 2023 güncellemesi tüm AB Üye Devletlerinin yanı sıra Arnavutluk, Bosna-Hersek, İzlanda, Lihtenştayn, Karadağ, Kuzey Makedonya, Norveç, Sırbistan ve Türkiye'yi kapsar.

Bu yayın yedi cilt halinde sunulmaktadır

- **Erken çocukluk eğitimi ve bakımı**
- Okuldaki temel yeterlilikler
- Okulda dijital yeterlilik
- Eğitim ve öğretimden erken ayrılma
- Öğretmenlik mesleği
- Okulda ve yükseköğretimde eşitlik
- Yükseköğretim

Eurydice Ağı'nın görevi, Avrupa'nın farklı eğitim sistemlerinin nasıl organize edildiğini ve nasıl işlediğini anlamak ve açıklamaktır. Ağ, ulusal eğitim sistemlerinin açıklamalarını, belirli konulara ayrılmış karşılaştırmalı çalışmaları, göstergeleri ve istatistikleri sağlar. Tüm Eurydice yayınlarına Eurydice web sitesinden ücretsiz olarak veya talep üzerine basılı olarak ulaşılabilir. Eurydice, çalışmaları aracılığıyla Avrupa düzeyinde ve uluslararası düzeyde anlayış, iş birliği, güven ve hareketliliği teşvik etmeyi amaçlar. Ağ, Avrupa ülkelerinde bulunan ulusal birimlerden oluşur ve Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı (EACEA) tarafından koordine edilir.

Eurydice hakkında daha fazla bilgi için bakınız: <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/>

